

**T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü**

MEVZUAT BÜLTENİ

İNTİBAK

**GİRİŞ DERECESİ
KADEME İLERLEMESİ VE DERECE YÜKSELMESİ
HİZMET DEĞERLENDİRMESİ
HİZMET BİRLEŞTİRMESİ**

2011

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.İKG.0.06.06.00-010.06.01-3157/72195
Konu : İntibak Bülteni

26/10/2011

İlgi : 10/12/2004 tarihli ve B.08.0.PGM.0.23.01.06.24-4286/90234 sayılı yazı.

Genel Müdürlüğümüzce hazırlanarak ilgi yazı ile 81 il valiliğine ve merkez teşkilâtı birimlerine duyurulmuş olan “İNTİBAK BÜLTENİ”, yasal düzenlemelerde meydana gelen değişiklikler üzerine yeniden güncellenerek <http://personel.meb.gov.tr> internet adresinde yayımlanmıştır.

Bu durumda; Bakanlığımız kadrolarında görev yapmakta olan personelin, derece ve kademe ilerlemeleri ile intibak işlemlerine ilişkin tereddüt konularının, mahallinde çözüme kavuşturulması, uygulamada birlik ve beraberliğin sağlanması bakımından, daha önce gönderilmiş olup, halen yürürlükte bulunan genelge, genel nitelikli yazıların yanı sıra anılan Bültende yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılması hususunda gereğini bilgilerinize arz/rica ederim.

(imza)
Necmettin YALÇIN
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:
Merkez Teşkilâtı Birimlerine
81 İl Valiliğine

EK : Mevzuat Bülteni

İÇİNDEKİLER

<u>KONULAR</u>	<u>SAYFA</u>
A. GİRİŞ DERECEŚİ	4
1. Giriş derece ve kademelerinde farklılık oluşturan durumlar	4
2. Kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine ilave olarak kademe veya derece verilecek durumlar	12
B. KADEME VE KADEME İLERLEMESİ	16
1. Kademe ilerlemesinin şartları	16
2. Görev yerlerine göre uygulanacak kademe ilerlemeleri	16
3. 6 yıllık sicil notu ortalamasına göre yapılacak kademe ilerlemeleri	20
C. DERECE YÜKSELMESİ	21
1. Derece yükselmesinin usul ve şartları	22
2. 657 sayılı Kanunun değişik 68 inci maddesinin (A) fıkrasına göre derece yükselmesinde aranan şartlar	22
3. Kadrosuzluk sebebiyle derece yükselmesi yapılamayan durumlar	22
a) 657 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin uygulanması	23
b) 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesi ile mülga olan 657 sayılı Kanunun geçici 33 üncü maddesinin uygulanması	24
4. Yükselinebilecek derecenin üstünde bir dereceye yükselme (657 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin uygulanması)	24
D. HİZMET DEğERLENDİRMESİ	26
1. Ek geçici 2 nci madde	26
2. Ek geçici 3 üncü madde	28
3. 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesi ile mülga olan ek geçici 41 inci madde	28
4. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 1 inci bendinin uygulanması	30
5. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 2 nci bendinin uygulanması	31
6. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 3 üncü bendinin uygulanması	31
7. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 4 üncü bendinin uygulanması	32
8. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 5 inci bendinin uygulanması	32
9. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 6 ncı bendinin uygulanması	32
10. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 7 nci bendinin uygulanması	34
11. Muvazzaf askerlikte geçen sürelerin değerlendirilmesi	35
12. Adaylıkta geçen sürelerin değerlendirilmesi	35
13. Devlet memurlarının kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin kadro ve öğrenim şartı aranmadan bir üst dereceye yükseltilmesi (2182 sayılı Kanun, 458 sayılı KHK ve 5289 sayılı Kanun uyarınca)	36
E. HİZMET BİRLEŞTİRMESİ	37
İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğünce intibak ve hizmet değerlendirmesi/ birleştirilmesi ile ilgili yayımlanan, yürürlükte bulunan genelge ve genel açıklamalar dizini	40

İNTİBAK
(UYUM)
GİRİŞ DERECE
KADEME İLERLEMESİ VE DERECE YÜKSELMESİ
HİZMET DEĞERLENDİRMESİ
HİZMET BİRLEŞTİRMESİ

A. GİRİŞ DERECE

Devlet memuriyetine ilk defa atanacakların görev alacakları hizmet sınıfları ve öğrenim durumlarına göre aylıklarının ödenmesinde esas alınacak dereceler giriş derecesi olarak adlandırılmıştır.

657 sayılı Kanunun 1897 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesinin (A) fıkrasında; öğrenim durumları itibariyle gösterilen giriş derece ve kademelerinin yanı sıra, yine öğrenim durumlarına göre yükselinebilecek derece ve kademeler de gösterilmiştir.

1. Giriş derece ve kademelerinde farklılık oluşturan durumlar

36 ncı maddenin (A) fıkrasında belirtilmiş olan öğrenim durumlarına göre memuriyete giriş derece ve kademelerinde; aynı fıkranın bentleri ile bazı hizmet sınıflarında görev alanlar, bazı öğrenimler ve meslekler bakımından ilave derece ve kademeler öngörülme suretiyle giriş derece ve kademeleri ile yükselinebilecek derece ve kademeler bakımından farklı belirlemeler yapılmıştır.

36 ncı maddenin (A) fıkrasının 1 den 7 ye kadar konumuzla ilgili olan bentlerini sırasıyla irdeleyelim.

a) 1 sayılı bendinde; “Avukatlık stajını açıkta iken yapanlara iki, memuriyette iken yapanlara bir kademe ilerlemesi uygulanır.” denilmektedir.

Dört yıl süreli yüksek öğrenim olan hukuk fakültesi mezunları hangi hizmet sınıfına dahil kadroda görev alırlarsa alsınlar 4 yıl süreli yüksek öğrenim mezunlarının Devlet Memuriyetine giriş derece ve kademesi olan 9 uncu derecenin 1 inci kademesinden başlayacaklardır. Ancak, bu öğrenimlerinden sonra memuriyete girmeden önce avukatlık stajı gördüğünü belgelendirenlerin giriş derece ve kademeleri, iki kademe ilave edilerek 9 uncu derecenin 3 üncü kademesi olacaktır. Avukatlık stajını memuriyetleri sırasında yani Devlet memuru olarak herhangi bir görevde iken yaptıklarını belgelendirenlere ise, stajlarını tamamladıklarında hangi derecenin kademesinde iseler o kademeye bir kademe ilâve edilecektir.

b) 2 sayılı bendinde; “Dört yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan öğretmenlik hizmetinde çalışanlar, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Öğretmen Okulu ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu mezunları, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ile Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu mezunları, Teknik Eğitim Fakültesi (Yüksek Teknik Öğretmen Okulu) ve Güzel Sanatlar Fakültesi (İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu) mezunları, öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece, ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademedeki hizmete alınırlar.” denilmektedir.

Burada herhangi bir hizmet sınıfında görev yapma şartı öngörülmediği için, belirtilen unvanları kazananlar ve münhasıran sayılan öğretim kurumlarından mezun olanlar hangi hizmet sınıfına dahil kadrolarda görev alırlarsa alsınlar anılan hüküm gereğince 4 yıl süreli yüksek öğrenimi tamamlamış olanlar için giriş derece ve kademesi olarak belirlenen 9 uncu

derecenin 1 inci kademesi üzerine 1 derece ilave edilerek 8 inci derecenin 1 inci kademesinden hizmete alınacaklardır.

Memuriyette iken bu sıfatların kazanılması veya belirtilen öğretim kurumlarının bitirilmesi halinde de bu sıfatların kazanıldığı veya belirtilen öğretim kurumlarının bitirildiği tarihteki kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine bir derece ilâve edilmesi gerekecektir.

Bakanlığımıza sıkça sorulan sorulardan biriside “Teknik Öğretmen” unvanına bağlı olarak söz konusu hükmün uygulanıp uygulanmayacağıdır.

Bilindiği gibi, 3795 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (d) fıkrasında; **“Lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik yüksek öğretmen okulunun ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olanlara “teknik öğretmen” unvanı verilir”** denilmekte ve bu okulların hangi bölümlerinin teknik eğitim veren bölümler olduğu Yüksek Öğretim Kurulunun 27/04/1995 tarih ve 856-8906 sayılı yazıları ile belirlenmiş olup, Mesleki Eğitim Fakültesinden mezun olanlara “Teknik Öğretmen” unvanı verilmesine karar verildiği ise 23/02/2007 tarih ve KARAR.2007.2.716 sayılı Genel Kurul Kararında belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, söz konusu yüksek öğretim kurumlarının (Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi ile önceki adıyla Endüstriyel Sanatlar Yüksek Öğretmen Okulu dahil) teknik eğitim veren bölümleri mezunları ile Mesleki Eğitim Fakültesi mezunlarının **“Teknik Öğretmen”** unvanını kullanmaları ve bu unvanla anılmaları mümkün olmakla birlikte, madde metninde yer almayan yüksek öğretim kurumlarından mezun olanların salt “teknik öğretmen” unvanına bağlı olarak öğrenim durumları itibarıyla memuriyete giriş derece ve kademelerine bir derece ilave edilmesine yasal yönden imkan bulunmamaktadır.

c) 3 üncü bendinde; **“Beş yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenimini bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan eğitim ve öğretim hizmetinde çalışanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece ilâve edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademedeki hizmete alınırlar.”** denilmektedir.

Bu bendin uygulanması da, ikinci bendin uygulanmasında olduğu gibidir. Aradaki fark beş yıl süreli yüksek öğrenim mezunu olmalarıdır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını veren yüksek öğretim kurumlarının hangilerinin 5 yıl ve daha fazla öğrenim verdiğinin tespitidir.

İkinci bir hususta, yüksek öğretimde görülen hazırlık sınıfında geçen sürenin 5 yıllık öğrenim süresinden sayılmayacağıdır.

d) 4 üncü bendinde; **“Teknik hizmetler sınıfında görev almak şartıyla jeolog, jeofizikçi, hidrojeolog, hidrolog, jeomorfoloj, kimyager, fizikçi, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (harekat araştırmacısı), matematiksel iktisatçı (Ekonometrici), Erkek Teknik Öğretmen Okulu mezunları, fen memurları, teknikerler ve yüksek teknikerler, tütün ve müskirat eksperleri, tarım alet ve makineleri Uzmanlık Yüksek Okulu mezunları ile benzeri fen bilimleri ve teknik bilimler lisansiyerleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun olan şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek bölge plancısı. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Teknoloji Bölümü İş ve Teknik Anabilim Dalı mezunları, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları üniversitelerin arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerinin prehistorya, protohistorya ve önasya arkeolojisi, klasik arkeoloji anabilim**

dallarından mezun olanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece ilâve edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.” denilmektedir.

Ayrıca, 10/12/2010 gün ve 27781 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Folklor araştırmacısı, kütüphaneci, arşivci, kitap patoloğu ve sosyolog unvanlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının Teknik Hizmetler Sınıfı başlıklı II numaralı bendi kapsamına alınmıştır.

Bu fıkra uygulamasında dikkat edilecek en önemli husus, **sınıf şartı öngörülmuş olmasıdır**. Yukarıda yer alan sıfatlar veya unvanlar kazanılmış, yada belirtilen öğretim kurumlarından mezun olunmuş olsalar da teknik hizmetler sınıfına dahil kadrolarda görev almadıkça bu hükümden yararlanılması mümkün olamamaktadır.

Bakanlığımıza sıkça sorulan sorulardan biriside; Teknisyen olarak görev yapmakta olan personelin Meslek Yüksek Okulubölümünü tamamlayarak Tekniker unvanını almış olması nedeniyle söz konusu hükümden yararlandırılıp yararlandırılmayacağıdır.

Bilindiği gibi, 12.5.1992 tarih ve 21226 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin (b) bendinde; **“Gördükleri mesleki teknik öğretim alanlarına göre; lise üstü iki yıl süreli yüksek teknik öğretim görenlere “tekniker” unvanı verilir.”** hükmüne yer verilmiştir.

Bu durumda “Teknisyen” olarak Teknik hizmetler sınıfında görev yapmakta olan ilgililerin yukarıdaki hüküm gereğince “tekniker” unvanını kazanmış olmaları nedeniyle anılan hüküm gereğince giriş derece ve kademelerine bir derece ilave edilmesi gerekmektedir.

Diğer bir husus ise; öğretmen olarak görev yapmakta olan personelin ...Üniversitesinin Sosyoloji Bölümünden mezun olması nedeniyle sosyolog unvanına bağlı olarak giriş derece ve kademesine 1 derece ilavesi yapılıp yapılmayacağıdır.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinde hizmet sınıfları belirlenmiş olup, IV-Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı; **“Bu sınıf, bu Kanun kapsamına giren kurumlarda, eğitim ve öğretim vazifesiyle görevlendirilen öğretmenleri kapsar.”** şeklinde düzenlenmiştir.

Bu durumda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının Teknik Hizmet Sınıfı başlıklı II numaralı bendi kapsamına sosyolog unvanının da alınmış olmasına rağmen Eğitim ve Öğretim Hizmetleri sınıfında görev yapmakta olanların teknik hizmetler sınıfına dahil kadrolarda görev alma koşuluna bağlı olarak aynı maddenin (A) fıkrasının 4 üncü bendi hükmüne göre öngörülen bir derece yükselmesinden yararlandırılması mümkün olamamaktadır.

e) 5 inci bendinde; **“Dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyerleri (Hayvan sağlığı dahil), biyolog unvanına sahip akademik personel giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.”** denilmektedir.

Bu hükümlerle kapsamda belirtilen unvanları kazananların hangi hizmet sınıfında görev yaparlarsa yapsınlar, gördükleri yüksek öğrenimin süresine göre belirlenen memuriyete giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle hizmete alınacaklardır.

Bir önceki hükmün uygulanmasında olduğu gibi, bu hükmün uygulamasında da iki durum ortaya çıkmaktadır. Birincisi ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar, ikincisi Devlet memuru iken veya Devlet memurluğundan ayrılarak bu unvanları kazananlar.

Devlet memurluğuna ilk defa atanacaklar için durum açıktır. Öğrenim durumlarına göre belirlenen giriş derece ve kademelerine bir derece ilâve edilmek suretiyle konu çözümlenecektir. Ancak, Devlet memuru iken veya Devlet memurluğundan ayrılarak, yani belirli bir derece ve kademeyi müktesep hak olarak aldıktan sonra bu unvanları kazananların bu hükümden ne şekilde yararlanacaklarıdır.

Bu bakımdan memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak söz konusu unvanları kazananların, hangi hizmet sınıfında görev yaptıklarına bakılmaksızın ve bu yönde bir ayrıma gidilmeksizin öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceyi geçmemek şartıyla, kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine bir derece ilâve edilmesi gerekecektir.

Madde metninde geçen “**benzeri sağlık bilimleri lisansiyerleri**” ifadesi, uygulamada dikkat edilecek önemli bir husustur.

Kimlerin sağlık bilimleri lisansiyeri sayılacağına ilişkin kararı vermeye Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı yetkili olduğundan gerektiğinde ilgili kurumun görüşüne başvurulması gerekmektedir.

Bu çerçevede;

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca;

15/07/2005 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında; **Hacettepe Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (Fizyoterapi,Rehabilitasyon) Yüksekokulundan** mezun olanların,

13/04/2006 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında, **Sağlık Yönetimi** ile **Sağlık Eğitimi** Programlarından mezun olanların,

22/12/2006 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul Toplantısında **Sağlık İdaresi Programı Mezunlarının**,

16/04/2008 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul Toplantısında **Hacettepe Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksekokulu Çocuk Gelişimi ve Eğitimi** Bölümü mezunlarının,

18/02/2009 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında; **Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Çocuk Gelişimi ve Okulöncesi Eğitimi** bölümünden mezun olanların,

10/02/2010 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu Toplantısında; **Mesleki Eğitim Fakültesi, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği programı** mezunlarının,

Sağlık bilimleri lisansiyeri sayıldıklarına karar verilmiştir.

Bu durumda yukarıda yer verilen kararlar doğrultusunda, Sağlık Bilimleri Lisansiyeri sayılanların; memuriyete giriş derece ve kademelerine bir derece ilave edilmesi gerekmektedir.

Mesleki Eğitim Fakültelerinin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği ile Çocuk Gelişimi ve Okulöncesi Eğitimi Programlarından mezun olanların yararlandırıldığı bu haktan farklı Bölüm mezunlarının da yararlandırılmaları istekleri üzerine Yükseköğretim Kurulu Başkanlığıyla yapılan yazışmalar sonucunda, 02/03/2011 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında; Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının görüşü ile yukarıda bahsi geçen 16/04/2008 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul Kararı; 18/02/2009; 10/02/2010 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu Kararları uyarınca, 2547 sayılı Kanunun 2880 sayılı Kanunla değişik 43/b maddesi dikkate alınarak, **yükseköğretim kurumları bünyesinde yer alan;** Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitimi, Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi, Çocuk Sağlığı ve Eğitimi lisans programlarından mezun olanların Sağlık bilimleri lisansiyeri sayıldığına karar verilmiştir.

Böylece Fakülte ayrımı yapılmaksızın 02/03/2011 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısı kararında belirtilenlerinde giriş derece ve kademelerine bir derece ilave edilmesi gerekmektedir.

17/06/2009 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında; **Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Anaokulu Öğretmenliği Programı** ile **Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Programının** birbirine eşdeğer olmadığına karar verilerek, 08/07/2004 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu Kararı iptal edilmiştir.

26/01/2011 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında; **Mesleki Eğitim Fakültelerinin Anaokulu Öğretmenliği** Programından mezun olanların Sağlık Bilimleri Lisansiyeri olmadığına karar verildiğinden anılan fakültenin Anaokulu öğretmenliği programından mezun olanların ise söz konusu fıkra hükmünden yararlandırılmalarına imkân bulunmamaktadır.

ÖRNEK: Üniversitesi Sağlık Fakültesi Hemşirelik bölümünden “**Yüksek Hemşire**” unvanı ile mezun olanların, memuriyete giriş derece ve kademelerine bir derece ilave edilip edilmeyeceği ?

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun değişik 36 ncı maddesi III üncü bendinde Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil unvanlar arasında ebe, hemşire ve hemşire yardımcısı gibi unvanlar sayılmış, aynı maddenin (A) fıkrasının 5 inci bendinde; dört yıl ve daha fazla yükseköğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı, biyolog ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyelerinin giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınacakları hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Sayıştay Genel Kurulunun 2.3.1987 gün ve E.No:1987/1, K.No:4594/1 sayılı Kararın sonuç bölümünde de; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinde yer alan Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında unvanları sayılan sağlık bilimleri lisansiyelerinin, hangi sınıfta görev alırlarsa alsınlar, bunun için anılan maddenin (G) bendi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı aranmadan 36 ncı maddenin (A) fıkrasının 5 inci bendi hükmünden faydalandırılmaları gerektiğine işaret edilmiştir.

Bu itibarla, Üniversitesi Sağlık Fakültesi Hemşirelik bölümünden “Yüksek Hemşire” unvanı ile mezun olanlar, sağlık bilimleri lisansiyeri sayıldığından, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36’ncı maddesi (A) fıkrasının 5 inci bendi hükmüne göre giriş derece ve kademelerine bir derece ilave edilerek 8 inci derecenin 1 inci kademesinden göreve başlatılmaları gerekmektedir.

ÖRNEK: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksek Okulundan “**Sosyal Hizmet Uzmanı**” unvanı ile mezun olanların, memuriyete giriş derece ve kademesine bir derece ilave edilip edilemeyeceği?

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin III üncü bendinde; Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil olan unvanlar sayılmış olup, sağlık hizmetlerinde mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, psikolog, diyetçi gibi benzeri sağlık personelini kapsadığı; aynı maddenin (A) fıkrasının 5 inci bendinde; dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner, hekim, eczacı, biyolog ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyelerinin giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınacakları hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, Sayıştay Genel Kurulunca verilen 2.3.1987 tarih ve E.No: 1897/2, K.No: 4594/1 sayılı kararın sonuç bölümünde de 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında unvanları sayılan sağlık bilimleri

lisansiyelerinin hangi sınıfta görev alırlarsa alsınlar bunun için anılan maddenin (G) bendi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı aranmadan 36 ncı maddenin (A) fıkrasının 5 inci bendi hükmünden yararlandırılmaları gerektiğine karar verilmiştir.

Diğer taraftan, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulunun 14.6.1990 tarihli toplantısında Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu mezunlarının, Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil “**sosyal çalışmacı**” unvanlı kadrolara atanmalarının 2547 sayılı Kanununun 2880 sayılı Kanunla değişik 43/b maddesi uyarınca uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bu itibarla, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksek Okulundan “**Sosyal Hizmet Uzmanı**” unvanı ile mezun olanların sağlık bilimleri lisansiyeri sayıldıklarından, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun değişik 36 ncı maddesinin (A) fıkrasının 5 inci bendi hükmüne göre giriş derece ve kademesine bir derece eklenmek suretiyle 8 inci derecenin 1 inci kademesinden göreve başlatılması gerekmektedir.

ÖRNEK: Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksek Okulu mezunu olanların, memuriyete giriş derece ve kademesine bir derece ilave edilip edilemeyeceği ?

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 36 ncı maddesi III üncü bendinde Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil unvanlar sayılmış, aynı maddenin (A) fıkrasının 5 inci bendinde de; dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı, biyolog ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyelerinin giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınacakları hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 22/12/2006 tarihli Genel Kurul Toplantısında; (Ankara 3.İdare Mahkemesinin kararı da dikkate alınarak) alınmış olan karar doğrultusunda Sağlık İdaresi Yüksekokulu mezunlarının Sağlık Bilimleri Lisansiyeri ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri sınıfında sayılmalarına karar verilmiştir.

Bu itibarla, anılan okul mezunlarının, karar tarihi olan 22/12/2006 tarihinden itibaren, söz konusu fıkra hükmünden faydalandırılmaları gerekmektedir.

ÖRNEK: Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü mezunu olan ve **Biyolog Unvanını** kullanma hakkı bulunan personelin, memuriyete giriş derece ve kademesine bir derece eklenip eklenmeyeceği ?

657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesinin III üncü fıkrasında; Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil olan unvanlar sayılmış olup, sağlık hizmetlerinde mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, sosyal hizmetler mütehasısı, biyolog, psikolog, diyetçi gibi benzeri sağlık personelini de kapsadığı hükmüne yer verilmiştir.

Anılan maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının 5 inci bendinde; dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı, biyolog ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyelerinin giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınacakları hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, Sayıştay Genel Kurulunca verilen 2/3/1987 tarih ve Esas No: 1987/2, Karar No: 4594/1 sayılı kararda; sağlık bilimleri lisansiyelerinin kimler olduğu belirtilmiş sonuç bölümünde de 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesinde yer alan Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında unvanları sayılan sağlık bilimleri lisansiyelerinin, hangi sınıfta görev alırlarsa alsınlar bu maddenin ve “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının 5 inci bendi hükmünden yararlandırılmaları gerektiğine karar verilmiştir.

Diğer taraftan, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 15/9/1988-46.88.46.1192 sayılı yürütme kurulunun kararında ise Fen veya Fen-Edebiyat Fakültelerinin Biyoloji bölümü mezunlarına Biyolog unvanı verilmesine karar verilmiştir.

Bu itibarla, Fen veya Fen-Edebiyat Fakültelerinden Biyolog unvanı ile mezun olanların, yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde sağlık bilimleri lisansiyeri sayılacaklarından 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesinin (A) fıkrasının 5 inci bendi hükmüne göre giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle 8 inci derecenin 1 inci kademesinden göreve başlatılmaları gerekmektedir.

ÖRNEK: Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji bölümünden mezun olanların, memuriyete giriş derece ve kademesine bir derece eklenip eklenmeyeceği ?

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesi III üncü fıkrasında; Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil unvanlar sayılmış, Sağlık hizmetlerinde mesleki eğitim gören yetmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, psikolog, diyetçi gibi benzeri sağlık personelinin bu sınıfta yer aldığı; aynı maddenin (A) fıkrasının 5 inci bendinde; dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı, biyolog ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyerlerinin giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınacakları hükmüne bağlanmıştır.

Ayrıca, Sayıştay Genel Kurulunun 2.3.1987 gün ve E.No:1987/2, K.No:4594/1 sayılı Kararının sonuç bölümünde de; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesinde yer alan Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında unvanları sayılan sağlık bilimleri lisansiyerlerinin, hangi sınıfta görev alırlarsa alsınlar bunun için anılan maddenin (G) fıkrası uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı aranmadan 36 ncı maddenin (A) fıkrasının 5 inci bendi hükmünden faydalandırılmaları gerektiğine işaret edilmiştir.

Diğer taraftan, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulu'nun 15.9.1988 gün ve 46 numaralı oturumunda Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji bölümü mezunlarının "Psikolog" unvanı kullanabileceklerine karar verilmiştir.

Bu çerçevede, Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji bölümünden "**Psikolog**" unvanına sahip olanlar sağlık bilimleri lisansiyeri sayıldığından, memuriyete giriş derece ve kademesine bir derece eklenmek suretiyle giriş derece ve kademelerinin 8 inci derecenin 1 inci kademesi olarak belirlenmesi gerekmektedir.

f) 6 ncı bendinin (b) alt bendinde; "Ortaokul ve dengi, lise ve dengi okulların, normal öğrenim süresinden fazla olması halinde başarılı her öğrenim yılı için bir kademe ilerlemesi uygulanır. Bunlardan teknik öğretim okulları mezunlarına, meslekleri ile ilgili görevlerde çalışmaları halinde ayrıca bir kademe ilerlemesi daha verilir." denilmektedir.

Bu hüküm ile ortaokul ve dengi, lise ve dengi okulların normal öğrenim süresinden fazla olması halinde uygulanacak işlem ile teknik okul mezunlarının meslekleriyle ilgili görevlerde çalışmaları halinde uygulanacak işlem belirlenmiştir.

Söz konusu hüküm, iki ayrı düzenlemeyi içermekte olup, birinci cümleden yararlananların ikinci cümleden yararlanabilmeleri için orta öğrenim düzeyinde teknik okul mezuniyetlerine bağlı olarak meslekleri ile ilgili görevlerde çalışmaları halinde ilâve bir kademe ilerlemesinden yararlandırılmalarını öngörmektedir.

Teknik Liseler 4 yıl süreyle lise dengi teknik öğrenim veren öğretim kurumlarıdır. Bu okul mezunları, Devlet memurluğuna girişlerinde, normal öğrenim süresinden fazla olan bir yıl için bir kademe, teknik hizmetler sınıfında meslekleriyle ilgili görevlerde (teknisyen olarak) çalışmaları halinde bir kademe ilerlemesi daha uygulanacaktır.

Yüksek öğretim kurumlarından mezun olduktan sonra Bakanlığımız kadrolarına öğretmen olarak atananların 3795 sayılı Kanun uyarınca “**Teknik Öğretmen**” unvanını kullanmış olsalar da orta öğrenim düzeyinde teknik okul mezunu olduktan sonra meslekleri ile ilgili görevlerde çalışanlar için öngörülen ikinci cümle hükmünden yararlandırılmaları mümkün değildir.

Ayrıca, ortaokul ve dengi okullarla, lise ve dengi okulların hazırlık sınıfında geçen süreler de normal öğrenimden fazla olan sürelerden sayılmaktadır. Bu okullarda hazırlık sınıfı okuyarak mezun olanların memuriyete giriş derece ve kademelerine, hazırlık sınıfında geçen süre, kademe ilerlemesi olarak ilâve edilecektir.

Yüksek öğrenim sırasında görülen hazırlık sınıflarına ise; madde metninde “Ortaokul ve dengi, lise ve dengi okulların normal öğrenim süresinden fazla olması...” hükmü kapsamında bulunmaması nedeniyle, söz konusu hükmün uygulanması mümkün değildir.

2005 -2006 Öğretim yılından önce Ortaokul ve dengi okullarla, lise ve dengi okulların normal öğrenim süreleri 3 öğretim yılı olarak belirlenmiştir. Bazı mesleki yada teknik okullar için öğretim programlarının yoğunluğu nedeniyle aynı derecede öğretim kurumu olmalarına rağmen farklı öğrenim süreleri tespit edilmiştir. Aynı derecedeki öğretim kurumlarının öğretim programlarının yoğunluğundan kaynaklanan fazla sürelerin bu okul mezunlarının Devlet memuriyetine alınmalarında aleyhine oluşacak kıdem farklılığının giderilmesi amacıyla normal öğrenim süresinden fazla olan ve başarılı geçen her öğrenim yılı için bir kademe ilerlemesi uygulaması öngörülmektedir.

Ancak, öğretim süresi 4 yıl olan akşam ortaokulu ve akşam liselerinin bu kapsamda görülmesi mümkün değildir. Bu okullarımızın öğretim süresinin 4 yıl oluşu, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin akşam saatlerinde yürütülmesi sebebiyle normal ortaokul ve lise öğretim programının 4 yılda tamamlanmasından kaynaklanmaktadır.

Diğer taraftan, “Ortaöğretimin Yeniden Yapılandırması” çerçevesinde, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 07/06/2005 tarih ve 184 sayılı kararı ile üç yıllık genel, mesleki ve teknik liselerin eğitim ve öğretim süresinin, 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren 9 uncu sınıftan başlamak üzere, kademeli olarak 4 yıla çıkarılmasına karar verilmiştir.

Bu nedenle, normal öğrenim süresi 4 yıl olan genel, mesleki ve teknik liselerden 2009 yılı ve daha sonra mezun olanların, anılan fıkra hükmü uyarınca kademe ilerlemesinden yararlandırılmaları mümkün değildir.

Diğer taraftan; memuriyete başlamadan veya memuriyete başladıktan sonra dışardan fark derslerini vererek meslek lisesi mezunu olanların, öğrenim seviyesi aynı fakat 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36 ncı maddesinde memuriyete giriş derecesi farklı belirlenmiş iki ayrı öğrenimi bitirmiş olduklarından, bu öğrenimlerini tamamladıktan sonra memuriyete girmiş olmaları halinde giriş derece ve kademesi yüksek olan öğrenimleri dikkate alınarak giriş derecelerinin belirlenmesi, memur iken bitirmeleri durumunda ise; mevcut kazanılmış hak aylık dereceleri, bitirdikleri son öğrenim durumları itibarıyla memuriyete girebilecekleri derecenin altında olması halinde memuriyete giriş derecelerine yükseltilmesi mümkün olmakla birlikte, bunun dışında intibak yapılması ve giriş derece ve kademeleri arasındaki farkın kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine ilâve edilmesine imkân bulunmamaktadır. Konuya ilişkin olarak, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye

Bakanlığından alınan görüşler doğrultusunda, 14/07/1995 gün ve 85881 sayılı genel yazı ile valiliklere gerekli açıklama yapılmıştır.

g) 7 nci bendinin (b) alt bendi; **“Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluşunda halen görevli bulunanlarla yeniden göreve atanacaklardan hafız oldukları Diyanet İşleri Başkanlığınca tespit edilecek bir yönetmelik uyarınca belirlenenlere bir derece yükselmesi verilir. (lisans üstü eğitim sebebiyle verilen derece ve kademe ilerlemesi bu fıkra gereğince verilen derece ilerlemesi ile birlikte uygulanamaz.)”** denilmektedir.

Bu hüküm ile Diyanet İşleri Başkanlığında görev yapanlardan hafız olduklarını belgelendirenlerin memuriyete giriş derece ve kademelerine 1 derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademedeki göreve başlatılmaları öngörülmüştür.

Ancak anılan fıkra hükmünden yararlandırılanlar, daha sonra hizmet sınıflarını değiştirmek suretiyle başka bir hizmet sınıfına atanmaları halinde, öğrenim durumları itibariyle görev yaptıkları hizmet sınıfındaki emsallerinin buldukları derecenin üstünde bir derecede bulunacaklarından, emsalleri ile aradaki farkın giderilmesi bakımından, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 71 inci maddesi uyarınca bulunduğu derece ve kademe bir derece (üç yıl) süresince bekletilmeleri gerekmektedir.

Diğer taraftan, Diyanet İşleri Başkanlığında hafız olarak görevli bulunması nedeniyle bir derece ilerlemesinden yararlandırılanların lisansüstü eğitim tamamlamaları halinde ayrıncı aynı maddenin 9 uncu bendi hükmünden yararlandırılmaları mümkün olamayacaktır.

ÖRNEK: İmam hatiplik görevini yapmakta iken bir üst öğrenimi bitiren ve sınıf değiştirme suretiyle Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında görev alanların, daha önce hafızlıktan dolayı verilen ilave bir derecenin dikkate alınıp alınmayacağı ?

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 71 inci maddesinde; **“...Eski sınıflarında, görev alacakları yeni sınıfa göre memurluğa daha yüksek bir derece ve kademedeki başlamış olup da sınıf değiştirenlerin yeni görevlerindeki ilk ilerleme süreleri eski sınıflarında kazandıkları derece ve kademelere tekabül eden süre kadar uzatılır ve bu süre tamamlanıncaya kadar kendilerine sınıf değiştirmeleri sırasında buldukları derecede kademe ilerlemesi verilmez”** denilmektedir.

Bu hüküm uyarınca, imam hatiplik görevini yapmakta iken hafızlık belgesi bulunması nedeniyle haklarında bir derece ilerlemesi uygulananların, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında üç yıl (bir derece süresince) bulunduğu derece ve kademe bekletilmesi gerekmektedir.

2. Kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine ilâve olarak kademe veya derece verilecek durumlar:

Devlet memurlarının memuriyetleri sırasında kazandıkları bazı durumlar veya gördükleri bazı öğrenimler sebebiyle kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine kademe ilerlemesi veya derece yükselmesi şeklinde ilâve yapılması öngörülmektedir.

Kazanılmış hak aylık derece ve kademesine ilâve olarak kademe ilerlemesi veya derece yükselmesi uygulanacak durumlar 36 ncı maddenin (A) fıkrasının 9 ila 12 nci bentleri ile düzenlenmiştir. şimdi bunları sırasıyla inceleyelim.

a) 9 uncu bendinde; **“Memurluğa girmeden önce veya memuriyetleri sırasında yüksek öğrenim üstü master derecesi almış olanlarla yüksek öğrenim kurumlarında en az bir yıl ilave öğrenim yaparak lisans üstü ihtisas sertifikası alanlara bir kademe**

ilerlemesi, tıpta uzmanlık belgesi alanlara, meslekleri ile ilgili öğrenim dallarında doktora yapanlara bir derece yükselmesi uygulanır.

Master derecesini alıp bir kademe ilerlemesinden yararlanan memura, mesleği ile ilgili öğrenim dalında doktora yaptığı takdirde iki kademe ilerlemesi uygulanır.” denilmektedir.

Bu hüküm ile gerek memuriyetten önce gerekse memuriyetleri sırasında lisans üstü (tezli veya tezsiz ayrımı yapılmaksızın) öğrenim görenlerin bu öğrenimlerinin kademe ilerlemesi veya derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Yine Eğitim Fakülteleri dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olup, daha sonra formasyon eğitimini tamamlayarak Bakanlığımız kadrolarına öğretmen olarak atananların, bu eğitimlerine ilişkin diplomalarında; yüksek lisans düzeyinde eğitim gördükleri belirtilenler hakkında da yukarıdaki hükmün uygulanması gerektiği 28/06/2011 tarih ve 43045 sayılı yazı ile duyurulmuştur.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinin (t) fıkrasında; Lisans Üstü Öğretim: “Yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik eğitimini kapsar” şeklinde tanımlanmıştır. Görüldüğü gibi Lisans üstü öğretim dört kademeye ayrılmıştır.

(1) Yüksek Lisans: (Bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, yüksek mimarlık, master): Bir lisans öğretimine dayalı, eğitim - öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(2) Doktora: Lisansa dayalı en az altı veya yüksek lisans veya eczacılık veya fen fakültesi mezunlarınca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlığa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(3) Tıpta Uzmanlık: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre yürütülen ve tıp doktorlarına belirli alanlarda özel yetenek ve yetki sağlamayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(4) Sanatta Yeterlik: Lisansa dayalı en az altı, yüksek lisansa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora düzeyinde lisans üstü bir yükseköğretim eşdeğeridir.

Anılan hükmün uygulamasında dikkat edilecek iki husus ortaya çıkmaktadır.

Birincisi, yüksek mühendislik ve yüksek mimarlık, lisans üstü öğrenimin kademelerinden olan “**yüksek lisans**” kapsamında sayılmıştır. Dolayısıyla sorun, yüksek mühendis veya yüksek mimar öğrenimlerinin bu kapsamda değerlendirilip değerlendirilmeyeceğidir.

Hatırlanacağı üzere, 36 ncı maddenin (A) fıkrasının 2 ve 3 üncü bentleri ile ilgili olarak yapılan açıklamalarımızda, yüksek mühendis ve yüksek mimar sıfatını almış olanların hangi hizmet sınıfında görev yaparlarsa yapsınlar öğrenimlerine göre belirlenen giriş derece ve kademelerine bir derece ilâve edileceği belirtilmiştir. 5 yıl süreli yüksek öğretim kurumu mezunlarının giriş derece ve kademeleri 9 uncu derecenin 2 nci kademesi olarak belirlendiğine göre bu derece ve kademeye mühendislik ve mimarlık fakültelerinden yüksek mühendis veya yüksek mimar sıfatını alarak mezun olanlar için hangi hizmet sınıfında görev

yaparlarsa yapsınlar bir derece ilâve edilerek giriş derece ve kademesi 8 inci derecenin 2 nci kademesi olarak uygulanacaktır. Dolayısıyla yüksek mimar ve yüksek mühendislik bu bentler kapsamında değerlendirildiği ve aynı sebebin mükerrer değerlendirilemeyeceği ilkesi dikkate alınarak bu durum ayrıca 9 uncu bent kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Bu çerçevede, Yüksek Lisans öğrenimine bağlı olarak bir kademe ilerlemesinden yararlandırılanların ikinci Yüksek Lisans öğrenimi nedeniyle aynı fıkra hükmünden yararlandırılması mümkün olamamaktadır.

İkincisi, hükmün ikinci paragrafında master öğrenimi sebebiyle bir kademe ilerlemesinden yararlandıktan sonra doktora öğrenimini tamamlayanlara bir derece yükselmesi değil, iki kademe ilerlemesi verileceğidir.

Böylece, master öğreniminden sonra bir kademe ilerlemesinden yararlanmaksızın doktora öğrenimini tamamlayanlar (genelde memuriyetleri öncesinde yada memuriyetten ayrılarak bu öğrenimi görenler) ile master öğrenimi sebebiyle öncelikle bir kademe ilerlemesinden yararlananlar arasındaki denge korunmuştur.

b) 10 uncu bendinde; “Doktora üstü üniversite doçentliği unvanını üniversitede görevli iken kazananlara bir derece, diğer memuriyetlerde iken bu unvanı kazananlara iki kademe ilerlemesi uygulanır.” denilmektedir.

Yukarıdaki metinden de açıkça anlaşılacağı gibi, doktora öğreniminden sonra doçentlik unvanını üniversitede görevli iken kazananlara bir derece yükselmesi, diğer memuriyetlerde görevli iken kazananlara iki kademe ilerlemesi verilmek suretiyle uygulanması gerekmektedir.

c) 12 nci bendinin (d) alt bendinde; (21/09/2004 tarih ve 25590 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 17/09/2004 tarih ve 5234 sayılı Kanunla değişik) “Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tâbi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.” denilmektedir.

1) Anılan hüküm gereğince intibak yapılabilmesi için;

- Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tabi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimin bitirilmesi,

- Bitirilen üst öğrenim için belirlenen memuriyete giriş derece ve kademesi üzerine memuriyette geçirilen başarılı hizmet süreleri her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabı ile ilave edilmesi,

- Bitirilen aynı üst öğrenimi, tahsile ara vermeden devam ederek normal süresinde bitiren ve memuriyete başlayan kişinin emsal alınması ve hiçbir şekilde emsalın ulaştığı derece ve kademeyi aşmaması gerekmektedir.

ÖRNEK 1) 1976 yılında ortaokulu bitirip 1978 yılında memuriyete başlayan personelin 1996 yılında liseyi bitirmesi üzerine intibakı yapıldığında;

<u>İlgilinin durumu:</u>	<u>Derece</u>	<u>Kademe</u>
1996 yılında	13	3 (+1996-1978= 18 yıl başarılı hizmeti nedeniyle 6 derece)
1996 yılında	7	3 olacaktır.

Emsali _____ : 1976 yılında liseye başlayan ve 1979 yılında mezun olarak memuriyete başlayan kişi olup durumu;

	<u>Derece</u>	<u>Kademe</u>
1979 yılında	13	3
1982 yılında	12	3
1985 yılında	11	3
1988 yılında	10	3
1991 yılında	9	3
1994 yılında	8	3
1996 yılında	7	2 olacaktır.

Görüldüğü üzere memuriyette geçen başarılı hizmetlerinin her yılı 1 kademe her 3 yılı 1 derece hesabı ile liseyi bitirenlerin memuriyete giriş derece ve kademesi olan 13/3 kademesine ilave edildiğinde, ilgili 7/3 üne ulaşmasına karşın emsali 7/2 sinde bulunduğundan ilgili emsalini geçemeyeceği için 7/2 nci kademesine getirilecektir.

Daha evvel 2182 sayılı Kanun gereğince yararlandığı 1 derece ilave edilerek 6/2 sine intibakı sağlanacaktır.

2) Söz konusu bent uyarınca yapılacak intibak işlemlerinde;

Emsalin okulu bitiriş tarihi olarak,

- Orta öğrenimi bitirenlerde, 30 Haziran tarihi,
- Yüksekokulu bitirenlerde 31 Temmuz tarihi

Esas alınarak işlem yapılması gerekmektedir.

3) Birden fazla üst öğrenimi bitirenlerin intibakları;

memuriyete başladıkları öğrenim durumları esas alınarak yapılacaktır.

4) Önlisans diploması almaya hak kazanıldığını gösteren belge üzerine intibak işlemi yapılmayacaktır.

Ancak, bitirilen üst öğrenime ilişkin diplomanın ibrazı halinde intibak söz konusu olabilecektir.

5) Bitirilen üst öğrenimin ilgililerin kadro görevleri dikkate alınarak buldukları hizmet sınıfı kapsamına girecek nitelikte bir üst öğrenim olup olmadığına bakılmaksızın anılan hükümden yararlandırılmaları gerekmektedir.

Yani, Teknik Hizmetler Sınıfında teknisyen olarak görev yapmakta olan bir personelin Hukuk Fakültesini bitirmesi halinde intibakı sağlanacaktır.

6) Devlet memurlarının görev yapmakta oldukları yerin özelliği, başarıları ve niteliklerinde değişiklik meydana getiren eğitimleri nedeniyle yararlanmış oldukları derece ve kademeleri de öğrenim durumu itibarıyla yükselinebilecek dereceyi aşmamak koşuluyla ilave edilecek daha önce yararlandırıldıkları 2182 sayılı Kanun, 458 sayılı KHK yada 5289 sayılı Kanun gereğince verilen 1 dereceden yararlandırılacaklardır.

7) Kazanılmış hak aylıkları bulunmuş oldukları kadro derecelerinin daha üst derecelerine yükseltilemlerin aylıkları, yükseltildikleri derecenin gösterge ve varsa ek göstergesi esas alınarak ödenecektir Kadro derecesine bağlı haklar ise işgal edilen kadro derecesine göre belirlenecektir.

12 nci bendin (d) alt bendi gereğince yapılacak intibak işlemlerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca 07/03/1996 tarih ve 22573 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 142 seri nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde örneklerle geniş açıklamalara yer verilmiştir.

B. KADEME VE KADEME İLERLEMESİ

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 25/02/2011 tarih ve 27857 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6111 sayılı Kanunun 100 üncü maddesiyle değişik 64 üncü maddesinde; **“Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.**

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir.” denilmektedir.

Madde metninde de belirtildiği gibi, kademe; derece içinde görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

1. Kademe ilerlemesinin şartları

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun değişik 64 üncü maddesinde; Devlet memurlarının kademe ilerlemesi için gerekli olan şartlar;

a) Bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması,

b) Bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması, şeklinde belirlenmiştir.

Bu şartları taşıyan her memur bulunduğu derecede, aylık almakta olduğu kademenin bir ileri kademesine yükseltilecektir.

Bilindiği gibi, 6111 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 25/02/2011 tarihinden önce o yıl içinde olumlu sicil almış olma şartı da yer almakta idi.

2. Görev yerlerine göre uygulanacak kademe ilerlemeleri

6111 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 25/02/2011 tarihinden önce 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 64 üncü maddesinin son fıkrası; **“Ancak, 72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanan Devlet memurlarından kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara**

(Erzurum ve Artvin illeri dahil) bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle başarılı geçirilen her iki yılın karşılığında aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere ayrıca bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz” şeklinde düzenlenmiştir.

Bu hükmün uygulanabilmesi için öncelikle kimlerin her iki yılına bir kademe ilerlemesinden yararlandırılacağına tespit edilmesi gerekmektedir.

Bu durumda personelin;

1-Atama ve yer değiştirme yönetmelikleri uyarınca (istek, eş durumu, sağlık ve benzeri nedenlerle o ile atanmış olsa da) zorunlu yer değiştirmeye (rotasyona) tabi olması,

2-Görev yaptığı ilin kalkınmada birinci derecede öncelikli iller arasında olması,

3-Zorunlu hizmet yükümlüsü olarak kalkınmada birinci derecede öncelikli yöreler kapsamında olan (birden çok illerde dahil olmak üzere) illerde başarılı geçen hizmet süreleri toplamının iki yılını doldurmuş olması,

4-Atama ve yer değiştirme yönetmelikleri uyarınca görev yaptığı yerde zorunlu hizmetini tamamlamış olsa da aynı yerde görevine devam ediyor olması,

5-Görev yaptığı il/yer'in zorunlu hizmete alındığı tarih ile kalkınmada birinci derecede öncelikli yöreler kapsamına alındığı tarihler arasında farklılık bulunması halinde yürürlük tarihleri bakımından her iki şartın birlikte gerçekleştiği tarih dikkate alınarak bu tarihten sonra yukarıda belirtilen şartların gerçekleştiği tarih itibariyle uygulanması, gerekmektedir.

Anılan hükmün 01/05/1990 tarihinde yürürlüğe girmiş olması nedeniyle belirtilen şartları taşıyan personel hakkında bu tarihten sonra geçen hizmetleri bakımından uygulanabilecektir.

Kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde görevli iken, bu yöreler dışında yurt içi veya yurt dışında geçici süreli görevlendirmek suretiyle veya aylıksız izinli olarak geçen sürelerin kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde fiilen çalışılan süreler kapsamında kabul edilmesi mümkün değildir.

Bakanlığımızın Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfındaki kadrolarında görev yapmakta olan aday personele de zorunlu hizmet yükümlülüğü öngörülmüş olması nedeniyle anılan yörelere aday olarak atanmaların asaletlerinin tasdik edildiği tarihten sonra adaylıkta başarılı geçen süreleri de dikkate alınacaktır.

Bakanlığımıza bağlı kurumlarda eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında görev yapmakta olan öğretmenler bakımından; 03/08/1990 tarih ve 20594 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **“Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği”** ile 15/10/1978 tarihinden sonra göreve başlayanların zorunlu bölge hizmeti ile yükümlü olacakları hükmüne yer verilmiş olup, bu tarihten önce göreve başlayanlar için böyle bir yükümlülük söz konusu olmamıştır.

Daha sonra, 19/01/1995 tarih ve 22176 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olan **“Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği”**nin 14’üncü maddesi ile öğretmenlik görevine 03/08/1990 tarihinden sonra başlayanların zorunlu hizmet bölgesine dahil birinci grup illerde 3 yıl yada ikinci grup illerde 4 yıl süreyle çalışmak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır. 11/06/2000 tarih ve 24076 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **“Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği”**nin 7’nci maddesinde de bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 11/06/2000 tarihinden sonra Bakanlık kadrolarına ilk defa öğretmen olarak atanmaların zorunlu bölge hizmeti ile yükümlü olacakları belirtilmiş, daha sonra 04/03/2006 tarih ve 26098 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **“Millî Eğitim**

Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği” ile bu durum aynen korunmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin Geçici 3 üncü maddesinde; **“Bu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan Yönetmelik kapsamında zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen hizmet bölgelerine dâhil illerde zorunlu çalışma yükümlülüğünü tamamlamak üzere görevli bulunan öğretmenlerin zorunlu çalışma süreleri bakımından kazanılmış hakları saklıdır.”** hükmü gereğince daha önce zorunlu bölge hizmetine dahil iller listesinde yer alan illerin emrine zorunlu bölge hizmeti yükümlüsü olarak atanan ve bu görevini sürdürmekte olanlar; söz konusu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 04/03/2006 tarihinden sonrada bu illerde görev yapmaya devam ettikleri sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılmaya devam edeceklerdir. (Konuya ilişkin olarak 04/04/2006 tarih ve B.08.0.PGM.0.23.01.01.4-1094-31343 sayılı yazımız ile valiliklere gerekli açıklama yapılmıştır.)

Ancak, 06/05/2010 tarih ve 27573 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan **Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nin** 27 nci maddesi ile anılan yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra Bakanlığımıza bağlı öğretmen kadrolarında göreve başlayanların zorunlu bölge hizmeti ile yükümlü olacakları ve bu yükümlülüklerini eğitim kurumu bazında tamamlamaları hükme bağlanarak, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği hükümlerine göre kalkınmada birinci derecede öncelikli yöreler kapsamında bulunan illere zorunlu bölge hizmeti yükümlülüğünü tamamlamak üzere atanan ve halen bu illerde görevlerine devam etmekte olan öğretmenler, zorunlu çalışma yükümlülüklerini tamamlayıp tamamlamadığına bakılmaksızın muafiyet kapsamına alındıklarından, gerek 06/05/2010 tarihinden sonra gerekse 11/06/2000 tarihinden sonra ilk defa Bakanlığımız kadrolarında göreve başlayan öğretmenler hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmünün uygulanması hususunda tereddüte düşülmesi üzerine, uygulamada birlik ve beraberliğin sağlanması bakımından uygulamaya esas teşkil etmek üzere Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünden görüş sorulmuş olup, alınan cevabi yazının bir örneği 04/02/2011 tarih ve 7972 sayılı yazımız ekinde valiliklere gönderilmiştir.

Maliye Bakanlığınca, bu bağlamda; 1- 657 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmünden yararlanmanın öncelikli şartı, “atama ve yer değiştirme yönetmeliğine göre zorunlu atamaya tabi personel olmak” olduğundan, zorunlu çalışma yükümlülükleri kaldırılmış olan ve adı geçen yönetmeliğin yayımlandığı 06/05/2010 tarihinden önce Bakanlık öğretmen kadrolarında göreve başlayan personelin anılan fıkra hükmünden yararlanamayacağı,

2-Zorunlu atamaya tabi olan ve kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yöreler kapsamındaki illerden birisinde bulunan ancak zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülmeyen bir kuruma ataması yapılan personelin, 657 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanmış olma” şartına sahip olmayacağından, anılan fıkra hükmünden yararlanamayacağı,

3-Zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen bir kuruma zorunlu atamaya tabi olarak atanıp bu kurumda zorunlu görevini yerine getirmek üzere çalışmakta iken, isteği üzerine veya isteği dışında zorunlu çalışma yükümlülüğü kapsamı dışındaki bir eğitim kurumunda görevlendirilen personelin görevlendirildiği kurumda geçen sürelerinin, 150 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin 4 üncü fıkrasının 3 üncü maddesinin (c) bendi ile yukarıda adı geçen yönetmeliğin 31 inci maddesinin birinci fıkrasının “zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen hizmet alanlarındaki eğitim kurumlarında fiilen öğretmen olarak geçirdikleri sürelerin zorunlu çalışma süresinden sayılacağına” ilişkin hükmü gereğince 64

üçüncü maddenin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca kademe ilerlemesi uygulanmak üzere değerlendirilecek iki yılın hesabında dikkate alınmayacağı,

4- Zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen eğitim kurumları arasında yer almaktayken, yapılan değerlendirmeler sonucu zorunlu çalışma yükümlülüğü kapsamı dışına çıkarılan eğitim kurumlarında görevli personelin, adı geçen yönetmeliğin 31 inci maddesinin 5 inci fıkrası gereğince 64 üncü maddenin üçüncü fıkrası hükmünden yararlandırılması gerektiği, şeklinde değerlendirilmiştir.

27/10/1990 tarih ve 20678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “**İlköğretim Müfettişleri Yönetmeliği**”, 13/08/1999 tarih ve 23785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “**Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği**” ve 24/06/2011 tarih ve 27974 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “**Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği**” ile Eğitim Müfettişleri ve Eğitim Müfettiş Yardımcılarına Yönetmeliklerince belirlenen hizmet bölgelerinde belirli süre görev yapma mecburiyeti (zorunlu bölge hizmeti yükümlülüğü) getirildiğinden, ilgililerin kalkınmada birinci derecede öncelikli illerde görev yaptıkları süreleri için söz konusu hükmün uygulanması gerekmektedir.

Bunlar; 14/09/2011 tarih ve 28054 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede İl Eğitim Denetmenleri ve İl Eğitim Denetmen Yardımcıları olarak tanımlanmıştır.

Diğer taraftan, 30/04/1999 tarih ve 23681 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “**Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği**”nde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde; 25/06/1983 tarih ve 18088 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “**Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik**” hükümleri gereğince anılan yönetmeliğe ekli (I) sayılı cetvelde yer alan 5 ve 6 ncı hizmet bölgelerine dahil illerden birine ilk defa şube müdürü olarak atananların bu illerde görev yaptıkları sürelerin zorunlu bölge hizmeti yükümlülüğünden sayılması gerekmektedir.

Ancak, 21/04/2004 tarih ve 25440 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “**Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**” ile söz konusu Yönetmeliğe eklenen Geçici 4 üncü maddenin yürürlükte bulunduğu 21/04/2004 – 31/12/2004 tarihleri arasında atananlar için zorunlu atamadan söz edilemeyeceğinden bunların bu kapsamda değerlendirilmesine de imkân bulunmamaktadır.

14/09/2011 tarih ve 28054 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin 7 nci fıkrası ile İl Millî Eğitim Müdürü, İlçe Millî Eğitim Müdürü, Okul ve Kurum Müdürü olarak görev yapanların yer değiştirmeleri, hizmet süreleri, performans ve yeterlikleri dikkate alınarak bölge hizmeti ve rotasyon esasına göre yapılacağı, usul ve esaslarının Yönetmelikle belirleneceği hükme bağlandığından ilgililer hakkında yapılacak yönetmelik ile öngörülen sürelerin kalkınmada birinci derecede öncelikli iller kapsamında geçmesi halinde bu süreleri için söz konusu hükmün uygulanması gerekecektir.

Yukarıdaki hükmün uygulanmasında karşılaşılan tereddüt konularından biriside; Bakanlığımız kadrolarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre sözleşmeli statüde istihdam edilen öğretmenlerden, daha sonra gerek ilk atama yoluyla (KPSS puan üstünlüğüne göre) gerekse 04/06/2011 tarih ve 27954 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince kadrolu öğretmenliğe atanların, sözleşmeli statüde geçen bu süreleri için 657 sayılı Devlet Memurları

Kanununun değişik 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmünün uygulanıp, uygulanmayacağı hususudur.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmünden yararlanmanın öncelikli şartı “**atama ve yer değiştirme yönetmeliğine göre zorunlu atamaya tabi personel olmak**” olduğundan, Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar kapsamında sözleşmeli statüde istihdam edilmiş olan öğretmenlerimizin ise **657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 72 nci maddesi gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere mecburi olarak sürekli görevle atanmalarından** söz edilemeyeceğinden, bu süreleri için anılan fıkra hükmünden yararlandırılmalarına imkân bulunmamaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmünün uygulamasında karşılaşılan sorunların giderilmesi amacıyla Bakanlığımız Personel Genel Müdürlüğü tarafından valiliklere gönderilen 11/08/2005 tarih ve 49582 sayılı yazı, 13/03/2007 tarih ve 15154 sayılı yazı, 16/05/2008 tarih ve 34029 sayılı yazı, 04/02/2011 tarih ve 7972 sayılı yazı ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 113 ve 150 seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği ile açıklama yapılmıştır.

Bu fıkranın 01/05/1990 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdiği dikkate alındığında sadece 01/05/1990 tarihinden sonra geçen hizmetlerden her 2 yıl için bir kademe ilerlemesi uygulanacaktır. İki yıldan az hizmetler dikkate alınmayacağı gibi 01/05/1990 tarihi öncesindeki hizmetler de dikkate alınmayacaktır.

Kalkınmada birinci dereceli öncelikli birden fazla ilde geçen sürelerin toplamı iki yıla ulaştığında kademe ilerlemesi, en son görev yapılan ilde uygulanacaktır.

3. 6 Yıllık sicil notu ortalamasına göre yapılacak kademe ilerlemeleri

6111 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 25/02/2011 tarihinden önce; 29/11/1984 tarih ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64 üncü maddesine eklenen fıkrada; “**Devlet memurlarından 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanların aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.**” denilmektedir.

Fıkranın uygulamasında dikkate alınacak hususlar şu şekilde sıralanabilir.

a) Değerlendirmeye esas alınacak son 6 yılın tümünde veya 6'ncı yılda olumlu sicil almış olma şartı söz konusu değildir. Bu süre içinde düzenlenen sicil raporlarına göre sicil notu ortalamasının en az 90 puan olması yeterlidir.

b) Sicil raporlarının her yılın Aralık ayı içinde düzenleneceği ve 31 Aralık tarihi itibarıyla saklamaktan sorumlu birimlere teslim edileceği dikkate alınarak 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanlar için uygulanacak bir kademe ilerlemesi 1 Ocak tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

c) Bu şekilde uygulanan kademe ilerlemesi yukarı derecelere yükselme bakımından da dikkate alınacaktır.

6 yıllık sicil notu ortalamasının tespitinde, aylıksız izin, muvazzaf askerlik, görevden çekilme (istifa), görevden çekilmiş sayılma (müstafi) gibi sicil raporu düzenlenemeyecek dönemler dikkate alınmayacak, sicil raporu düzenlenerek geçirilen sürelerin 6 yılı doldurması yeterli görülecektir.

d) Değerlendirmeye alınan 6 yıllık sicil raporlarındaki sicil notları ortalamasının 89 ile 90 rakamı arasında kesirli bir sayı olması halinde bu sayı 90 a tamamlanacaktır.

e) Yıl içinde herhangi bir tarihte terfi edecek olanlardan, yapılan terfi sonucu kazanılmış hak aylıkları ile emekli keseneğine esas aylıkları azami olarak yükselebilecekleri derecenin 4 üncü kademesine ilerletilenler, 37 nci maddede belirtilen şartları taşımaları halinde anılan madde hükmünden terfi tarihi itibarıyla yararlanacaklardır.

f) Son 6 yıllık sicil notu ortalamasının 90 ve daha yukarı olması nedeniyle hakkında 64 üncü madde hükmü uygulanan personelin, bundan sonraki altı yıllık sicil notu ortalamasının da 90 ve daha yukarı olması halinde anılan madde hükmü yine uygulanabilecektir.

Uygulamada karşılaşılabilecek tereddütlerin giderilmesi bakımından, 16/08/1995 tarih ve 22376 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 139 seri nolu Devlet Memurları Genel Tebliğinde gerekli açıklamalara yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 6111 sayılı Kanunun 100 üncü maddesiyle değişik 657 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında; **“Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.”** hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, 6111 sayılı Kanunun 116 ncı maddesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen Geçici 36 ncı maddenin (C) fıkrasında; **“Bu maddenin yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla değiştirilen 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla değiştirilen 64 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer alan sekiz yıllık süre, ilk sekiz yıllık dönem için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki;**

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için üç yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için dört yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,

olarak uygulanır.” hükmü bağlamında, 6111 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 25/02/2011 tarihinden sonraki ilk sekiz yıllık süre için kademeli geçiş öngörüldüğünden, bu durumda olanlar bakımından 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 yıllarına ait sicil raporlarına bakılması gerekecektir.

C. DERECE YÜKSELMESİ

Memurların öğrenim durumları ile hizmet sınıfları itibarıyla belirlenin giriş derece ve kademelerinde; memuriyetteki başarılı hizmet sürelerine göre buldukları derecelerden daha yukarı derecelere geçirilme işlemleri derece yükselmesini ifade etmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda derece yükselmesini öngören birbirinden ayrı 3 hüküm bulunmakta ise de en geniş uygulama alanı olan ve derece yükselmesi konusunun temelini teşkil eden değişik 68’inci maddedir. Yeniden düzenlenen 37 nci ve değişik 67 nci maddeler de derece yükselmesiyle ilgili olmakla birlikte, derece yükselmesinde gerekli olan kadro şartının yerine getirilememesi karşısında personelin mağduriyetinin giderilmesine yönelik tedbir olarak 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Kanuna hüküm eklenmiştir.

1. Derece yükselmesinin usul ve şartları

Derece Yükselmesinin Usul ve Şartları başlığı altında düzenlenen 68 inci madde, 6111 sayılı Kanun ile bir fıkra eklenmek suretiyle (A), (B) ve (C) fıkralarından müteşekkil üç bölümden ibarettir. Maddenin (A) fıkrasında derece yükselmesi için şartlar belirlenmişken (B) fıkrasında 36 ncı madde ile öngörülen hizmet sınıflarından eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı hariç unvanlı kadrolar dediğimiz 1-4 dereceli kadrolara ne şekilde yükselinebileceği, (C) fıkrasında ise derece yükselmesi ile ilgili onay merciine ilişkin hükümler yer almaktadır.

2-657 sayılı Kanunun değişik 68 inci maddesinin (A) fıkrasına göre derece yükselmesinde aranan şartlar

- (a) Üst derecelerden boş bir kadronun bulunması,
- (b) Derecesi içinde en az 3 yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş olması,
- (c) Kadronun tahsis edildiği görev için öngörülen nitelikleri elde etmiş olmasıdır.

Bu şartları taşıyan Devlet Memurları bir üst dereceye yükseltılarak yükseltildiği derecenin aylığına hak kazanmaktadır.

3-Kadrosuzluk sebebiyle derece yükselmesi yapılamayan durumlar

Hatırlanacağı üzere “**Derece Yükselmesi**” ile ilgili konumuza başlarken, derece yükselmesinde gerekli olan kadro şartının yerine getirilememesinden kaynaklanan mağduriyetin giderilmesine yönelik tedbir mahiyetindeki derece yükselmelerinden söz etmiştik.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 67 nci maddesinde memurun aylığının bir üst dereceye yükseltilebilmesi için üst derecelerde boş bir kadronun bulunması şartı aranmakta iken, 13/07/2001 tarih ve 24461 sayılı Resmî Gazetenin Mükerrer sayısında yayımlanan 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile anılan madde; “**Diğer şartları taşımakla birlikte üst derecelerde kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamayan memurların kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumları itibariyle yükselebilecekleri dereceyi aşmamak şartıyla işgal etmekte oldukları kadroların üst derecelerine yükseltilir.**” hükmüyle yeniden düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeyle, 657 sayılı Kanununun 67 nci maddesinde yer alan “**Üst derecelerden boş bir kadronun bulunması**” şartı, 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesiyle anılan maddede yapılan değişiklikle “**boş**” ibaresi kaldırılarak “**bir üst dereceye yükseltilebilirler**” ibaresi de “**üst derecelerine yükseltilir**” olarak yeniden düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, aynı Kararnamenin 9 uncu maddesiyle 657 sayılı Kanuna eklenen, 6111 sayılı Kanununun 117 nci maddesiyle mülga olan geçici 33 üncü maddesinde de; “**67 nci madde uyarınca, diğer şartları taşımakla birlikte üst derecelerde kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamamış olan memurlardan öğrenim durumları ve buldukları derece ve kademelerdeki çalışma süreleri itibariyle birden fazla üst derecelere yükselebilecek durumda olanların kazanılmış hak aylıkları, 01/01/2002 tarihinden itibaren, kademe ilerlemelerine müstehak oldukları tarih itibariyle ve her yıl azami bir derece uygulanmak suretiyle yükseltilir.**” denilmek suretiyle bu durumda bulunan ilgililerin mağduriyetleri önlenmiş bulunmaktadır.

Maliye Bakanlığı tarafından 14/03/2002 tarih ve 24695 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Devlet Memurları Kanunu 153 Seri Nolu Genel Tebliğiyle de 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1.1.2002 tarihinde yürürlüğe giren 3 üncü maddesiyle değiştirilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 67 nci maddesinin ve 9 uncu maddesiyle de anılan

Kanuna eklenen mülga geçici 33 üncü maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla açıklama yapılmıştır.

a) 657 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin uygulanması

1 -Anılan Kanun'un 68 inci maddesinde belirtilen derece yükselmesine ilişkin diğer şartları 1.1.2002 tarihinden önce taşımakla birlikte daha önce 67 nci madde hükmünden yararlanamamış memurların kazanılmış hak aylıklarının, maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 1.1.2002 tarihi itibarıyla kadro şartı aranmaksızın öğrenim durumu itibarıyla yükseltilebilecekleri dereceyi aşmamak kaydıyla bir üst dereceye yükseltilmeleri gerekmektedir.

ÖRNEK: Lise mezunu olup 5 inci dereceli kadroda 5 inci derecenin 4 üncü kademesinde bulunan ve terfi tarihi 25.10.2002 olan memurun kazanılmış hak aylığı;

-Daha önce 67 nci madde uygulamasından yararlanamaması nedeniyle 1.1.2002 tarihi itibarıyla 4 üncü derecenin 1 inci kademesine,

-25.10.2002 tarihinde 4 üncü derecenin 2 nci kademesine,

-25.10.2003 tarihinde 4 üncü derecenin 3 üncü kademesine,

-25.10.2004 tarihinde 3 üncü derecenin 1 inci kademesine,

-İzleyen yıllarda her yıl bir kademe olmak üzere 3 üncü derecenin son kademesine kadar yükseltilecektir.

Ancak kadrosunda bir değişiklik olmadığı sürece 5 inci dereceli kadroyu işgal etmeye devam edecektir.

ÖRNEK: Yükseköğrenim mezunu olup 5 inci dereceli kadroda 5 inci derecenin 6 ncı kademesinde bulunan ve terfi tarihi 10.6.2002 olan memurun kazanılmış hak aylığı;

-Daha önce 67 nci madde uygulamasından yararlanamaması nedeniyle 1.1.2002 tarihi itibarıyla 4 üncü derecenin 3 üncü kademesine,

-10.6.2002 tarihinde 3 üncü derecenin 1 inci kademesine,

-İzleyen yıllarda her yıl bir kademe olmak üzere 1 inci derecenin 4 üncü kademesine kadar yükseltilecektir.

2- Değişikliğin yürürlüğe girdiği 1.1.2002 tarihinden sonra, derece yükselmesine ilişkin diğer şartları taşımakla birlikte üst derecelerde kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamayacak memurların kazanılmış hak aylıkları kademe ilerlemelerine müstehak oldukları tarih itibarıyla bir üst dereceye yükseltilecektir.

ÖRNEK: Lise mezunu olup 5 inci dereceli kadroda 5 inci derecenin 3 üncü kademesinde bulunan ve terfi tarihi 15.8.2002 olan memurun kadrosu 5 inci derecede kalmakla birlikte kazanılmış hak aylığı,

-15.8.2002 tarihinde 4 üncü derecenin 1 inci kademesine,

-15.8.2003 tarihinde 4 üncü derecenin 2 nci kademesine,

-15.8.2004 tarihinde 4 üncü derecenin 3 üncü kademesine,

-5.8.2005 tarihinde 3 üncü derecenin 1 inci kademesine,

-İzleyen yıllarda her yıl bir kademe olmak üzere 3 üncü derecenin son kademesine kadar yükseltilecektir,

ÖRNEK: Yükseköğrenim mezunu olup 3 üncü dereceli kadroda kazanılmış hak aylığı 19.5.2002 tarihinde 2 nci derecenin 3 üncü kademesinden 4 üncü kademesine ilerleyecek olan Şefin kazanılmış hak aylığı;

-19.5.2002 tarihinde 1 inci derecenin 1 inci kademesine,

-İzleyen yıllarda her yıl bir kademe olmak üzere 1 inci derecenin 4 üncü kademesine kadar yükseltilecektir.

b) 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesi ile mülga olan 657 sayılı Kanunun geçici 33 üncü maddesinin uygulanması

Derece yükselmesine ilişkin diğer şartları taşımakla birlikte, üst derecelerde kadro olmadığı için maddenin yürürlüğe girdiği 1.1.2002 tarihine kadar öğrenim durumları ve buldukları derece ve kademelerdeki çalışma süreleri itibarıyla birden fazla üst derecelere yükselebilecek durumda olanlardan;

-1.1.2002 tarihinden önce 67 nci madde hükmünden yararlandırılmamaları nedeniyle işgal etlikleri kadro dereceleri ile kazanılmış hak aylık dereceleri aynı olan ve kazanılmış hak aylık derecelerinin 7 nci veya daha ileri kademelerinde bulunanların, 1.1.2002 tarihi itibarıyla 67 nci madde hükmü uygulanarak bir üst dereceye yükseltildikten sonra, kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumları itibarıyla yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla, kademe ilerlemesine müstehak oldukları tarihlerde yapılmak ve her yıl azami bir derece uygulanmak suretiyle üst derecelere yükseltilecektir.

ÖRNEK: Yükseköğrenim mezunu olup 5 inci dereceli kadroda 4 üncü derecenin 7 nci kademesinden aylık alan ve terfi tarihi 31.7.2002 olan memurun kazanılmış hak aylığı;

-Daha önce 67 nci maddeden yararlanması ve kadro derecesine göre birden fazla üst derecelere yükselebilecek durumda olması nedeniyle geçici 33 üncü madde gereğince her yıl azami bir derece uygulanabileceğinden 31.7.2002 tarihinde 3 üncü derecenin 5 inci kademesine,

-31.7.2003 tarihinde 2 nci derecenin 3 üncü kademesine,

-31.7.2004 tarihinde 1 inci derecenin 1 inci kademesine,

-İzleyen yıllarda her yıl bir kademe olmak üzere 1 inci derecenin 4 üncü kademesine kadar yükseltilecektir.

4. Yükselinebilecek derecenin üstünde bir dereceye yükselme (657 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin uygulanması)

Kadro şartına bağlı olmadan Devlet memurlarının aylıklarının bir üst dereceye yükseltilmesine imkân veren bir diğer hükümde 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile **“Yükselinebilecek Derecenin Üstünde Bir Dereceye Yükselme”** başlığı altında düzenlenen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 37 nci maddesidir.

Söz konusu maddede; **“Bu Kanun hükümlerine göre öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibarıyla azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan son sicil notu olumlu bulunanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir.”** denilmekte iken, bu madde 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle değişikliğe uğrayarak, **“ ...son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir.”** şeklinde düzenlenmiştir.

Devlet memurlarının kazanılmış hak aylıkları ilke olarak öğrenim durumları itibarıyla 36'ncı maddede belirtilen yükselinebilecek derecelere kadar çıkabilmektedir. **Ancak, 01/03/1979 tarihi itibarıyla uygulanan 2182 sayılı Kanun, 15/10/1991 tarihi itibarıyla uygulanan 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 15/01/2005 tarihi itibarıyla uygulanan 5289 sayılı Kanun hükümlerine göre müktesep hak aylık derecelerine uygulanan bir derece yükselmesinde kadro koşulu aranmadığından, öğrenim durumuna göre yükselinebilecek derecenin üzerine çıkılarak bu genel kurala istisnalar getirilmiştir.**

İşte, bu istisnai haller hariç, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden düzenlenen 37 nci maddesi ile memurların kazanılmış hak aylıklarının, öğrenim durumları itibarıyla yükselebilecekleri derecenin bir üstündeki dereceye yükselmelerine imkân sağlanmıştır.

Söz konusu imkandan yararlanabilmek için memurların; 6111 sayılı Kanununun 116 ncı maddesi ile yapılan son değişikliğe göre,

a) Öğrenim durumu itibariyle azami yükselebileceği derecenin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanmak,

b) Son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almamış olmak kaydıyla kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilecektir.

Hakkında 37 nci madde hükmü uygulanarak kazanılmış hak aylıkları ile emekli keseneğine esas aylıkları azami olarak yükselebilecekleri derecenin bir üst derecesine yükseltilecek personelin **öğrenim durumunda değişiklik olmadığı takdirde** hakkında 37 nci madde ikinci kez uygulanmayacaktır.

Bu şartları taşıyan memurlar, yükselebileceği derecenin üzerindeki bir dereceden kadroya atanmamakla birlikte, işgal etmekte olduğu kadroda bırakılarak, aylığı yükselebileceği derecenin bir üstündeki dereceye çıkarılabilecektir. Ayrıca, bu memurlar yükseltildiği dereceden aylık alanlar için öngörülen haklardan da yararlanabilecektir.

Ayrıca, 6111 sayılı Kanununun 116 ncı maddesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen “Geçiş Hükümleri” başlıklı Geçici 36 ncı maddesinin (B) fıkrasında; **“Bu maddenin yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan 37 nci maddede yer alan bir üst dereceye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla değiştirilen 37 nci maddenin değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla değiştirilen 37 nci maddede yer alan sekiz yıllık süre, ilk sekiz yıllık dönem için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki;**

a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için üç yıl,

b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için dört yıl,

c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,

d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,

e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,

olarak uygulanır.” hükmüne yer verilerek, 6111 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 25/02/2011 tarihinden sonraki ilk sekiz yıllık süre için kademeli geçiş öngörüldüğünden, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 yıllarına ait sicil raporlarına bakılması gerekecektir.

ÖRNEK 1: 3 üncü derece kadroda olup bu derecede kalma süresi olan 3 yılını tamamlayarak terfi tarihi olan 03/03/2011 tarihi itibarıyla, aynı derecenin 4’üncü kademesinden aylık almaya hak kazanan lise mezunu memur hakkında bu maddenin değişiklikten önceki hükmü uygulanacağından yani son 6 yıllık sicil notu ortalamasının 90 ve yukarısı olması, son sicil notunun (2010 yılı) da olumlu olması halinde kadrosu aynı kalmak kaydıyla kazanılmış hak aylığı 2 nci derecenin 1 inci kademesine yükseltilecektir.

ÖRNEK 2: 3 üncü dereceli kadroda olup, lise mezunu olan bir memur, terfi tarihi olan 03/03/2014 tarihi itibarıyla, 3 üncü derecenin 4 üncü kademesinden aylık almaya hak kazandığında, hakkında 6111 sayılı Kanun ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen “Geçiş Hükümleri” başlıklı Geçici 36 ncı maddesi hükmü gereğince, maddenin yürürlük tarihinden itibaren 3 yıl geçmiş olduğundan, bu tarihten önceki son 5 yıllık sicil notu (2010, 2009, 2008, 2007, 2006 yılları) ortalamasının 90 veya daha yukarı olması ve son üç yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almamış olması kaydıyla, kazanılmış hak aylığı 2 nci derecenin 1 inci kademesine yükseltilecektir.

Ancak, bu memurun kadrosunun ikinci dereceye yükseltilmesini gerektirecek bir durum olmadıkça (memuriyetine uygun bir yüksek öğrenimi bitirmesi gibi) kazanılmış hak aylığı memuriyete devam ettiği sürece 2 nci derecenin son kademesine kadar ilerletilecek, hiçbir şekilde birinci dereceye yükseltilemeyecektir.

D- HİZMET DEĞERLENDİRMESİ

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun halen uygulama alanı bulabilen dolayısıyla intibak yapmayı gerektiren hükümlerinden öncelikle geçici nitelikte olanlara, daha sonra da sürekli hükümlerine yer vererek incelemeye çalışalım. Ancak ek geçici maddeler genelde intibak maddeleri olmakla birlikte günümüzden çok geride kaldıklarından uygulama alanı kalmamasına rağmen, yapılan özel düzenlemeler ile (4359 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesinde olduğu gibi) bu maddelere atıfta bulunulduğundan, intibakın temelini oluşturan maddeler olmaları nedeniyle, sırasıyla inceleyelim.

1.Ek geçici 2 nci madde

Hizmet değerlendirilmesinin ne olduğunun en belirgin örneği 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1897 sayılı Kanunla değişik ek geçici 2 nci maddesi uyarınca yapılan intibak işlemleridir.

Ek geçici 2 nci madde, 01/03/1970 -30/11/1970 tarihleri arasında görevde olmaları nedeni ile intibakı yapılmış olanlar (1327 sayılı Kanuna göre) ile 30/11/1970 den 01/03/1975 tarihine kadar olan sürede göreve alınanlardan öğrenim durumları değişmemiş olanların derece ve kademelere intibakının hangi esaslara göre yapılacağını göstermektedir.

İşte bu manada ek geçici 2 nci madde, Devlet memurlarının nerelerde ve hangi şartlarda geçen sürelerinin derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi açısından değerlendirileceğini ifade etmektedir.

Burada üzerinde durulması gereken önemli bir husus, ek geçici maddenin hüküm ifade ettiği süredir. Yani, hangi tarihler arasında uygulama alanı bulduğudur.

Bilindiği gibi, Kanunların asıl maddeleri, aksine bir hüküm olmadıkça yürürlüğe girdiği tarihten itibaren meydana gelen olay ve durumlar için uygulanır. Geçici maddeler, kanunun getirdiği yeni hükümlerin kanunun hüküm ifade ettiği kesimine ne şekilde ve nasıl etki edeceği ile bu etkileşim süresinde takip edilecek yolu belirler. Ek geçici maddeler ise kanunla getirilen sistem içerisinde kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki olay ve durumların bu kanun hükümlerine uydurulmasına dönük hükümleri kapsar. Bu bakımdan geçici ve ek geçici maddelerin kanunun yürürlük tarihinden sonraki olay ve durumlara uygulama alanı yoktur.

Bu anlamda ek geçici 2 nci maddenin uygulama alanı 657 sayılı Kanunda köklü ve geniş kapsamlı değişiklik yapan 1897 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 01/03/1975 tarihi ile sınırlıdır. Yani ek geçici 2 nci madde, 01/03/1975 tarihinde veya bu tarihten önce Devlet memurluğuna girmiş olanların 1897 sayılı Kanunla getirilen esaslara uyarlanmasına dönüktür.

Şimdi, Ek Geçici 2 nci madde uyarınca yapılacak intibakta hangi hizmetler değerlendirilecek ve bu hizmetler hangi derece ve kademe üzerine hesaplanacak bunları kavramaya çalışalım.

a) Yapılacak intibakta esas alınacak giriş derecesi

Gerek incelemekte olduğumuz Ek Geçici 2 nci madde, gerekse 01/03/1975 tarihinden sonra herhangi bir kanun yada kanun hükmünde kararname uyarınca yapılması gereken intibaklarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1897 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesinde tespit olunan hizmete giriş derece ve kademesi esas alınacaktır. Nitekim bu durum, Ek Geçici 2 nci maddenin (A) fıkrasında; **“Başlangıç derece ve kademesi olarak 1/3/1975 tarihindeki öğrenim durumuna göre 36 ncı maddede tespit olunan hizmete giriş derece ve kademesi esas alınır.”** denilmek suretiyle esasa bağlanmıştır.

b) Hangi hizmetler değerlendirmeye alınacaktır.

Ek Geçici 2 nci maddenin (B) fıkrasında; **“18 yaşın bitirilmesinden sonra, 87 nci maddede belirtilen kurumlarda geçen başarılı hizmet süreleri değerlendirilir.”** hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu bendin irdelenmesinde; memurun hizmetinin değerlendirmeye alınabilmesi için 18 yaşın bitirilmesinden sonra geçmiş olması gerekecektir.

Hizmetin 87 nci maddede belirtilen kurumlarda geçmiş olması:

Hizmet değerlendirmesi yapılırken, hizmetin geçtiği kurumun 87 nci maddede belirtilen kurumlardan olup olmadığı konusunda net karar verilemediğinde, kurumun niteliği hakkında ilgili birimlerden bilgi alınmalıdır. İhtiyaç duyulması halinde ilgili kurumdan, kurumlarının 657 sayılı Kanununun 87 nci maddesinde belirtilen kurumlar niteliğinde olup, olmadığının bildirilmesi istenilebilecektir.

Hizmetlerin Başarılı Geçmesi : Hizmetlerin değerlendirmesinde dikkate alınacak bir diğer hususta hizmetin başarılı geçmiş olmasıdır. Bilindiği gibi, devlet memurlarının başarı durumları 6111 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 25/02/2011 tarihinden öncesi için, sicil raporları ile belirlenmektedir. Bu raporlara göre başarısız olduğu belirlenen hizmet sürelerinin intibakta (hizmet değerlendirmesinde) dikkate alınması mümkün değildir.

Bu incelemelerden sonra akla şu gelecektir. Kazai rüşt kararı alanlar hariç, 18 yaşın bitirilmesinden sonra 87 nci maddede belirtilen kurumlarda geçen başarılı hizmet sürelerinden neyi anlayacağız? Diğer bir ifade ile bu hizmetler hangi statüde geçmiş olacaktır?

Bent metni tekrar incelendiğinde de görüleceği gibi, 18 yaşın bitirilmesinden sonra 87 nci madde kapsamına giren kurumlarda başarılı geçen hizmetlerin hangi statüde geçtiği yönünde bir ayrıntıya yer verilmemiştir. Bu bakımdan hangi statüde olursa olsun ister memur, ister işçi, isterse sözleşmeli olarak yukarıdaki incelememiz çerçevesinde bu kurumlar kapsamında geçen her hizmet ek geçici 2 nci madde uyarınca yapılan intibaklarda değerlendirme kapsamında görülecektir.

c) Değerlendirmeye alınan hizmetlere ilâve edilebilecek süreler: (B) fıkrası ile genel olarak bu şekilde gösterildikten sonra, bu hizmetlere ilâve edilebilecek süreler de (C) fıkrası ile düzenlenmiştir. Bu fıkra da yer alan süreler (dikkat edilecek olursa hizmetler denmiyor, süreler deniyor) 87 nci madde kapsamına giren kurumlar niteliğinde olmayan yerlerdir. Süreler ise genel olarak belirli bir işin görülmesi amacıyla ve karşılıklı yapılan bir akte (sözleşmeye) dayalı olarak yapılan hizmetler mahiyetinde değildir. Statü itibarıyla ne memur, ne işçi ve nede sözleşmeli personel sayılmaktadır. Bunlar (C) fıkrasında bentler halinde gösterilmiştir. Muvazzaf askerlikte, serbest avukatlıkta Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinde geçen süreler gibi.

Bu fıkralarda yer alan durumlar, Kanunun sürekli maddelerinden olan 36 ncı madde kapsamında da yer aldığından 01/03/1975 tarihinden sonra göreve alınanların giriş derecesine veya kazanılmış hak aylığında değerlendirilecek süreler hüviyetini kazanmışlardır. Ancak yukarıda açıklanan Ek Geçici 2 nci maddenin (C) fıkrasının (k) bendinde belirtilen yabancı memleketlerde öğretmen olarak Türk kültürüne hizmet edenlerin bu suretle geçen hizmetlerinin değerlendirilmesi ise 36 ncı maddede yer almamıştır. Bu bakımdan söz konusu fıkranın incelenmesine özellikle ihtiyaç duyulmaktadır.

Ek Geçici 2 nci maddenin (C) fıkrasının (k) bendi aynen şu şekilde düzenlenmiştir. **“Yabancı memleketlerde öğretmen olarak Türk kültürüne hizmet edenlerden Türk vatandaşlığına geçmiş ve Devlet memuru olmuş olanların, yurt dışında öğretmenlikte geçen hizmetlerinin, (12 yılı geçmemek üzere 2/3’ü”** (B) fıkrası uyarınca belirlenecek sürelerle eklenerek intibakı açısından değerlendirilecektir.

Bu fıkra, Türkiye dışındaki ülkelerde Türk kültürüne öğretmen olarak hizmet edenlerden, sonradan Türk Vatandaşlığına geçerek Devlet memuru olanların bu şekildeki hizmetlerinin belirli bir miktarının değerlendirilmesi amacıyla düzenlenmiştir. Fıkra geçici hüküm kapsamında olduğu için uygulama alanı 01/03/1975 tarihi ile sınırlı durumdadır. Daha önceki konularda değinildiği gibi geçici maddelerin kanunun yürürlük tarihinden sonraki olay ve durumlara uygulama alanı olmadığından, bu fıkra kapsamında bir değerlendirme yapılabilmesi için hakkında intibak yapılacak kişinin 01/03/1970-01/03/1975 tarihleri arasında Türk Vatandaşı sıfatıyla Devlet memuru olarak görevde bulunması gerekmektedir. 01/03/1975 tarihinden sonra memuriyete girenler hakkında bu fıkra uyarınca işlem yapılmasına imkân bulunmamaktadır.

2. Ek geçici 3 üncü madde

Bu madde, 01/03/1970-30/11/1970 tarihleri arasında görevde bulunmaları sebebiyle haklarında 1327 sayılı Kanun uyarınca intibakı yapılmış olanlar ile 30/11/1970 tarihinden 01/03/1975 tarihine kadar olan sürede göreve alınanlardan, memuriyetleri sırasında öğrenim durumları 36 ncı maddeye göre daha ileri kademe veya daha yüksek dereceden hizmete alınma hakkı verecek şekilde değişenlerin, derece ve kademelere intibakının ek geçici 2'nci madde hükmü dikkate alınarak değerlendirmeye esas olacak hizmet sürelerinin tespiti bakımından 36 ncı maddenin (A) fıkrasının 12 nci bendinin (d) alt bendi uyarınca yapılmasına imkân tanımaktadır.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak Maliye Bakanlığının 31 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği en güzel kaynaktır.

3.6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesi ile mülga olan ek geçici 41 inci madde

Ek Geçici 2 nci madde hakkında bilgi verilirken 01/03/1970-01/03/1975 tarihleri arasında görevde olanların intibakının ek geçici 2 nci madde hükümleri çerçevesinde yapılacağı ifade edilmişti. 01/03/1970 tarihinden önce Devlet memuru olarak çalışmış olupta herhangi bir sebeple söz konusu tarihler arasında görevde bulunmayanlardan tekrar memuriyete atanmalar hakkında ne yönde işlem yapılacağı, işte bu hükümle yani ek geçici 41 inci madde ile çözüme kavuşturulmuştur.

1897 sayılı Kanunla değişik Ek Geçici 41 inci madde, aynen şu şekilde düzenlenmiştir.

“Personelinin intibakı bu Kanun hükümlerine göre yapılan kurumlarda 1/3/1970 veya 1/3/1975 tarihlerinde yahut bu iki tarih arasında görevde bulunmamış olanların intibakı yapılmaz.

Bu durumda olanlardan sonradan göreve girmek isteyenler hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılır.

A) 1/3/1975 tarihinde;

a) Askerlik görevini yapmakta olanlar,

b) Özel okullarda yöneticilik ve öğretmenlik görevlerinde bulunanlar (Sadece Millî Eğitim Bakanlığı emrinde görev kabul etmiş olmaları şartıyla),

c) 1416 sayılı Kanuna göre yurt dışında öğrenim yapmakta olanlar.

d) 4489 sayılı Kanun ile bu Kanunun 77 nci maddesine dayanılarak yabancı bir memleket veya uluslararası bir kuruluşta görevli bulunanlar,

e) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinde, belediye başkanlığında, illerin daimi komisyon üyeliğinde bulunanlar,

bu Kanunun ek geçici maddeleri ile getirilmiş bulunan intibak hükümleri dairesinde intibak ettirilecekleri derece ve kademe ile göreve alınabilirler.

B) Görevde bulunmamaları (A) bendinde belirtilen nedenlere dayanmayanlardan, çeşitli barem ve personel kanunlarına veya T.C.Emekli Sandığı Kanununa göre kazanılmış hakkı olanlar evvelce kazandıkları barem veya emeklilik dereceleri (Bu derece sınıf ve öğrenim durumlarına göre 36 ncı madde ile tespit edilen yükselebilmeye derecesini geçmişse, 36 ncı maddede tespit edilen yükselebilmeye derecesi) ve bu derecede geçirilen süre göz önüne alınmak suretiyle tespit edilecek kademe ile göreve alınabilirler.” denilmektedir.

Burada iki önemli husus göze çarpmaktadır. Bunlar, madde metninde (A) ve (B) fıkraları olmak üzere birbirinden ayrılan durumlardır.

Madde girişinde her ne kadar 01/03/1970-01/03/1975 tarihleri arasında görevde olmayanların intibaklarının yapılmayacağı ifade edilmekte ise de, (A) fıkrasında sayılan hallerde intibak yapılmasına müsaade edilmiştir. Yani görevde bulunmayışları (A) fıkrasında sayılan hallerden birine dayalı olanların 657 sayılı Kanunun ek geçici maddeleri çerçevesinde intibaklarının yapılarak göreve atanmalarına imkân sağlanmıştır.

Görevde bulunmamaları (A) fıkrasında sayılan hallere bağlı olmayanlardan 01/03/1975 tarihinden sonra memuriyete dönmek isteyenler hakkında yapılacak işlem ise (B) fıkrasında ifade edilmiştir.

Bu manada diğer bir hususta; genel ve katma bütçeli kuruluşların bütçe ödenekleri çerçevesinde geçici işçi statüsünde çalışmakta iken, 4359 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesi doğrultusunda Bakanlığımız taşra teşkilatında yardımcı hizmetler sınıfına dahil hizmetli kadrolarına atananların geçici işçi olarak geçen bu sürelerinin ne şekilde değerlendirileceğidir.

Bilindiği gibi, özel bir düzenleme ile 04/04/1998 tarih ve 23307 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4359 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesinde; “**...İlgililer, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 1,2 ve 3 üncü maddeleri hükümleri dikkate alınarak derece ve kademeleri tespit edilmek suretiyle Yardımcı Hizmetler Sınıfına dahil kadrolara intibak ettirilirlir.**

Bu suretle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilişkilendirilen personelin kazanılmış hak aylık derecelerinde değerlendirilmeyen geçmiş hizmetleri, yürürlükteki hükümlere göre emekli keseneğine esas aylıklarında değerlendirilir.

Söz konusu personele, iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmez. Bu personelin kıdem tazminatına esas olan geçmiş hizmet süreleri (önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli ikramiyelerinin hesabında dikkate alınır. ...” hükmüne yer verilmiştir.

Bu çerçevede, özel bir düzenleme olan bu Kanun hükmünden de açıkça anlaşılacağı gibi, ilgililer hakkında yapılacak hizmet değerlendirmelerinde, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak kaydıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 1, 2 ve 3’üncü maddeleri hükümlerine göre intibakları sağlanacaktır.

Zira bu maddelerde belirtilen tarihlerin geçmişte kaldığının Kanun Düzenleyici tarafından göz önünde bulundurulmadığı düşünülemez.

Ayrıca, ilgililerine iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmemesi, Kıdem tazminatına esas olan geçmiş hizmet sürelerinin 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre emekli ikramiyelerinin hesabında dikkate alınacağı yasa ile hükme bağlandığından ilgililerin mağduriyetine meydan verilmemesi bakımından anılan sürelerin kazanılmış hak aylığı yönüyle de değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, anılan Kanun hükmüne göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi kadrolara atanan ilgililerin, geçici işçi olarak geçen hizmet sürelerinin göreve başladıkları

tarihi takip eden ay başından geçerli olmak üzere değerlendirilmesi ve bu işlemlerin 1998 yılı sonuna kadar sonuçlandırılması yasal bir zorunluluktur. Ayrıca, konuya ilişkin olarak 07/07/1998 tarih ve 70768 sayılı (Genelge No: 1998/69) genelge ve 20/11/1998 tarih ve 140701 sayılı yazı ile Valiliklere gerekli açıklama yapılmıştır.

Yine 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre özelleştirme yasası nedeniyle kurumumuza atananların, sözleşmeli statüde sigortalı olarak geçen hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususudur.

Bilindiği gibi, 24/11/1994 tarih ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun "Kuruluşlardaki Personelin Nakli" başlıklı 22 nci maddesinde; *"... Naklen atanan personel hakkında geçici 9 uncu madde hükümleri dikkate alınır..."* denilmekte olup, geçici 9 uncu maddesinde ise; *"Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarda sözleşmeli statüde çalışmakta iken bu Kanunun 22'nci maddesi uyarınca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi kurumlara nakledilerek Devlet memuru statüsüne geçirilenlerin sözleşmeli statüde (kapsam dışı personel dahil) geçen hizmet süreleri; aynı Kanunun ek geçici 1, 2 ve 3'üncü maddelerine göre, 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri de dikkate alınmak suretiyle, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak kaydıyla kadro şartı aranmaksızın kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir..."* hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, ilgililerin sözleşmeli statüde geçen hizmet sürelerinin 4046 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesi gereğince kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

4. 657 sayılı Kanun'un değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 1 inci bendinin uygulanması

Bu bentte; **"Teknik hizmetler sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel müesseselerde ifa edenlerle memuriyetten ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memuriyete girmek isteyenlerin teknik hizmetlerde geçen süresinden bu kanun ve bu Kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen sürenin tamamı ve geri kalan sürenin $\frac{3}{4}$ ü toplamı memuriyette geçmiş sayılarak bu süreler her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir."** denilmektedir.

Bu hüküm ile teknik hizmetler sınıfı kapsamına dahil bir görevi, gerek bu sınıfa dahil memuriyet kadrosuna atanmadan önce, gerekse bu sınıfa dahil memuriyet kadrosundan ayrılarak kendi adına serbest olarak veya herhangi bir resmi veya özel sektörde ifa edenlerin, bu suretle geçen sürelerinin değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Hükümün uygulamasında karşımıza iki durum çıkmaktadır.

Birincisi, değerlendirilecek sürenin teknik hizmetler sınıfına dahil görevlerde geçmiş olması, ikincisi ise, ilgilinin bu sürelerinin değerlendirilmesi sırasında mutlaka teknik hizmetler sınıfına dahil memuriyet kadrolarında görevlendirilmiş olmasıdır.

Öyleyse, sosyal güvenlik kurumlarından yada meslek kuruluşlarından alınacak belge ile belgelendirilmesi kaydıyla ister kendi adına açtığı bir iş yerinde, ister resmi herhangi bir kurumda, isterse özel sektörde geçmiş olsun teknik hizmetler sınıfına dahil görevlerdeki çalışma süreleri bu hizmet sınıfına dahil memurluklara atananlar bakımından belli esaslar dahilinde derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi açısından değerlendirilecektir.

Bu esaslar ise şunlardır. Resmî kurumlarda (87 nci madde kapsamına giren kurumlar dahil) geçen sürelerinin tamamı, özel sektörde veya kendi adına serbest olarak çalıştığı sürelerinin ise $\frac{3}{4}$ ünün toplamı her yıl için bir kademe her üç yıl için bir derece hesabıyla

değerlendirilerek ilk defa memuriyete girenlerin giriş derece ve kademelerine daha önce memuriyette bulunanların ise kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine ilâve edilecektir.

ÖRNEK: Memuriyete girmeden önce mühendis olarak 4 yıl süreyle özel sektörde, 7 yıl süreyle de kendi adına açtığı bir büroda çalıştıktan sonra teknik hizmetler sınıfına dahil mühendis kadrosunda memuriyete atanan bir kişinin bu sürelerinin $\frac{3}{4}$ ü olan 8 yıl 3 ayı, ilk defa memuriyete atanıyor olması sebebiyle giriş derecesi olan 8 inci derecenin 1 inci kademesi üzerine her yılına bir kademe her 3 yılına bir derece verilmek suretiyle 6 ncı derecenin 3 üncü kademesine yükseltilecek bu kademe 3 ay kıdemli sayılacaktır.

Ancak bu şekilde değerlendirilecek hizmetlerden özel sektörde geçen süre 12 yılı geçemeyeceği gibi bu değerlendirmeler neticesinde öğrenim durumuna göre yükselinebilecek derecenin üzerine de çıkamayacaktır.

5. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 2 nci bendinin uygulanması

Bu bentte; **“Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel kurumlarda yapanlarla, memurluktan ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memurluğa girmek isteyenlerin sağlık hizmetlerinde geçen süresinden, bu Kanun ve bu Kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen süreleri ile 196 ncı maddede belirtilen şekilde tespit edilecek mahrumiyet bölgelerinde en az 3 yıl çalışanların veya çalışacak olanların sürelerinin tamamı ve geri kalan sürelerinin $\frac{3}{4}$ ü toplamı memurlukta geçmiş sayılarak bu sürelerin her yılı için bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.”** denilmektedir.

Hüküm ile bu kez sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil memuriyet kadrolarına atananların gerek memuriyetleri öncesinde gerekse memuriyetten ayrılarak bu sınıf dahilindeki bir görevi, yurt içinde veya yurt dışında kendi adlarına açacakları iş yerinde, yada resmi veya özel sektörde ifa edenlerin bu suretle geçen çalışma sürelerinin değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Öyleyse sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil görevlere atananların yurt içinde veya yurt dışında ister kendi adlarına açtıkları iş yerlerinde, ister özel sektörde, isterse kamu sektöründe geçsin meslekleriyle ilgili çalışma sürelerinin, yani sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı kapsamına dahil bir görevde geçen sürelerinin, belirli esaslarda değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu esaslar ise, kamu kurumlarında geçen süreler ile mahrumiyet bölgesi kapsamına giren yörelerde geçen sürelerinin tamamının bunların dışında kalan sürelerinin ise $\frac{3}{4}$ ünün toplamının her yılı bir kademe, her üç yılı bir derece hesabıyla değerlendirilmesidir.

Ancak bu şekilde değerlendirilecek hizmetlerden özel sektörde geçen süreler, hiçbir şekilde 12 yılı geçemez ve bu değerlendirmeler sonucu ilgilinin öğrenim durumuna göre yükselenebileceği derecenin üstündeki bir dereceye de yükselinemez.

6. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrası 3 üncü bendinin uygulanması

Bu bentte; **“Avukatlık hizmetleri sınıfına girenlerin memuriyete girmeden önce veya memurluktan ayrılarak serbest avukatlıkla geçirdikleri sürelerin $\frac{3}{4}$ ü memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.”** denilmektedir.

Yukarıda (C fıkrasının 1 ve 2 nci bendinde) belirtildiği gibi bu kez de avukatlık hizmetleri sınıfına girenlerin, memuriyete girmeden önce veya memurluktan ayrılarak serbest avukat olarak çalıştıkları sürenin $\frac{3}{4}$ ünün değerlendirilmesi öngörülmektedir.

7. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrası 4 üncü bendinin uygulanması

Bu bentte; **“Basın Kartları Yönetmeliğine göre, basın kartına sahip olmak suretiyle gazetecilik yaparak memurluğa girenlerin; meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilmeleri şartıyla, fiilen gazetecilik yaparak geçirdikleri sürenin ¾ ü fiilen memuriyette geçmiş sayılarak; bu sürenin her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.”** denilmektedir.

Bu hüküm ile de basın kartına sahip olmak şartıyla gazetecilik yapanların, meslekleriyle ilgili bir göreve atanmaları halinde fiilen gazetecilik yapmak suretiyle geçen hizmetlerinin belirli bir bölümünün değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Bakanlığımızda Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği kadrosu hariç gazetecilik mesleği ile ilgili herhangi bir görev kadrosu bulunmadığından fıkranın Bakanlığımız personeli açısından uygulama alanı yoktur.

8. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasının 5 inci bendinin uygulanması

Bu bentte; **“Özel okullarda öğretmenlik veya yöneticilik yaptıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığı emrinde memuriyet kabul edenlerin özel okullarda geçen hizmet sürelerinin 2/3 ünün her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.”** denilmektedir.

Bakanlığımız kadrolarında görev alanlar açısından en sık karşılaşılan hizmet değerlendirmesi işlemlerinden birisi de, bu fıkra gereği özel okul ve dershanelerde öğretmenlik veya yöneticilikte geçen sürelerin değerlendirilmesidir.

Burada dikkat edilmesi gereken 2 önemli husus bulunmaktadır. Bunlardan birincisi öğretmenlik veya yöneticilik görevinin Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında geçmiş olması ikincisi ise; Millî Eğitim Bakanlığı emrinde görev kabul edilmiş olmasıdır. Ayrıca, özel okullar dışında kalan özel dershanelerde öğretmenlik ve yöneticilik yaptıktan sonra Bakanlığımız emrinde memuriyet kabul edenlerin bu şekilde geçen hizmetleri ödenecek aylık derece ve kademelerinde değerlendirilmemesi uyumsuzluk konusu olmuş ve idari yargı yoluna gidilmiştir.

Gerek çeşitli İdare Mahkemeleri kararlarında ve gerekse Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 20/10/1995 tarih ve E.No:1994/488, K.No:1995/728 sayılı Kararında 657 sayılı Kanunun değişik 36'ncı maddesi “Ortak Hükümler” bölümünün (C) fıkrasının 5 inci bendinde yer alan **“özel okul”** ibaresinin dar anlamda değil **“özel öğretim kurumu”** anlamında anlaşılması gerektiği vurgulanarak Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında bulunan okul, dersane, kurs vb. yerde geçen hizmet sürelerinin ödenecek aylık derece ve kademelerinde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu kararın genelleştirilerek uygulanması hususunda, uygulamaya yönelik Valilikler ve Merkez Teşkilatı Birimlerine gönderilen 19/11/2001 tarih ve 114719 sayılı 2001/95 Nolu Genelge ile uygulamaya ilişkin geniş açıklama da yapılmıştır.

Ayrıca, bu hüküm gereğince değerlendirilecek hizmet, daha önce incelediğimiz bentlerde öngörülenden farklı olarak 2/3 ü olup hiçbir şekilde 12 yılı geçmeyecektir. Bu değerlendirme neticesinde öğrenim durumuna göre yükselinebilecek derece aşılmayacaktır.

9. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrası 6 ncı bendinin uygulanması

Bu bendinde; **“Bu Kanunun 4 üncü ve 237 nci maddesinin (e) fıkrasına göre sözleşme ile istihdam edilenlerin, memuriyete geçirilmeleri halinde, sözleşmeli olarak**

geçirdikleri hizmet süreleri, her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.” denilmektedir.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun değişik 4 üncü maddesinde istihdam şekilleri düzenlenmiştir. Bu maddeyle düzenlenen istihdam şekillerinden birisi de “Sözleşmeli Personel” statüsü olup hangi hallerde, hangi işlerde ve hangi niteliklerde sözleşmeli personel çalıştırılabileceği madde metninde belirtilmiştir.

İşte, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 4 üncü maddesi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılanlardan memuriyete geçirilenlerin sözleşmeli statüde geçirdikleri hizmetlerinin değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Yine aynı fıkrada, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 237 nci maddesi (e) fıkrasına göre sözleşme ile istihdam edilenlerin bu suretle geçen hizmetlerinin memuriyete geçirilmeleri halinde değerlendirilmesi öngörülmüştür.

Bu değerlendirmeler sonucunda, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi ile belirlenen öğrenim durumu itibarıyla yükselinebilecek dereceyi geçmemesi gerekmektedir.

Burada sıkça gündeme gelen hususlardan birisi de 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre sözleşmeli statüde sigortalı olarak görev yaptıktan sonra, devlet memuru olarak ataması yapılanların, sözleşmeli statüde sigortalı geçen hizmet sürelerinin emekli keseneğine esas aylık derece ve kademesinin tespitinde olduğu gibi, kazanılmış hak aylık derece ve kademesin tespitinde de değerlendirilip değerlendirilmeyeceğidir.

Bilindiği gibi, 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen Geçici 37 nci maddesinin dördüncü fıkrasında; **“Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükelebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. ...”** denilmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre sözleşmeli statüde istihdam edilen öğretmenlerden daha sonra Bakanlığımız kadrolarına ilk atama yoluyla (KPSS puan üstünlüğüne göre) kadrolu öğretmen olarak atamaları yapılanların sözleşmeli olarak geçen bu hizmet sürelerinin her yılı için bir kademe, her üç yılı için bir derece verilmek suretiyle kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilmesi gerektiği 21/12/2009 tarih ve 100393 sayılı yazı ile Valiliklere duyurulmuştur.

Bu nedenle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre sözleşmeli statüde istihdam edilen öğretmenlerden gerek ilk atama yoluyla gerekse de 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince kadrolu öğretmenliğe atanların sözleşmeli statüde geçen sürelerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bir diğer husus ise; 241 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle mülga olan Ek Geçici 58 inci Maddesi ile sürekli işçi ve sözleşmeli statüde çalışmakta iken, memuriyete geçenlerin bu statüde geçen sürelerinin değerlendirilmesi hususudur.

Bu hükümle iki durum düzenlenmektedir. Birincisi yürürlük tarihi olan 01/07/1984 tarihinden 1984 yılı sonuna kadar kamu kurumlarında sözleşmeli veya sürekli işçi statüsünde çalışanlardan memuriyete geçmek için yazılı istekte bulunanların bu statülerde geçen hizmetlerinin değerlendirilmek suretiyle memuriyete alınmalarıdır. İkincisi ise, 01/03/1975 ile 01/03/1982 tarihleri arasında aynı statülerden memuriyete geçenlerin bu statülerde geçirdikleri sürelerin değerlendirilmesidir.

Hatırlanacağı üzere 01/03/1975 tarihi itibarıyla 1897 sayılı Kanun uyarınca Ek Geçici 2 nci madde uyarınca sözkonusu tarihte Devlet memuru olmaları sebebiyle haklarında yapılan intibaklarda 18 yaşın bitirilmesinden sonra 87 nci madde kapsamına giren kurumlarda başarılı geçen hizmet sürelerinin değerlendirilmesi öngörülmüş ve bu hüküm çerçevesinde memur, işçi ve sözleşmeli statüde geçmiş olması yönünde bir ayırım yapılmaksızın kamu kurumlarında geçen hizmetler değerlendirilmiştir.

Böylece 01/03/1975 -01/03/1982 tarihleri arasında, belirtilen statülerden memuriyete geçenlerin bu manada oluşan mağduriyetleri sözkonusu olmuştur. İşte 241 sayılı kanun Hükümünde Kararnamenin 15 inci maddesiyle 657 sayılı Kanuna eklenen 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle mülga olan Ek Geçici 58 inci Maddenin ikinci fıkrası ile bu mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Görüldüğü üzere, 241 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile yapılan düzenleme ile 1984 yılı sonuna kadar memuriyete geçenlerin mağduriyetleri giderilmiştir.

Öyleyse uygulamada dikkat edilecek husus, geçici hükümlerle yapılan bu düzenlemelerin hangi dönemi, kimleri ve hangi halleri kapsadığının iyice tespit edilmesidir.

Burada konuyu kısaca özetlemek gerekirse kamu kurumlarında sözleşmeli statüde veya sürekli işçi statüsünde çalışmakta iken memuriyete geçenlerin bu sürelerinin değerlendirilmesi ile ilgili olarak değişik 36 ncı maddenin (C) fıkrasının 6 ncı bendinden başka 241 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile düzenleme yapılmıştır. 241 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 15 inci maddesi ile 01/03/1975 tarihinden 01/03/1982 tarihi ile 01/07/1984 tarihinden 31/12/1984 tarihleri arasında memuriyete geçenleri kapsamaktadır.

Hizmet değerlendirmesinde dikkate alınıp alınmayacağı sıkça gündeme gelen hususlardan birisi de vekil öğretmenlikte geçirilen sürelerdir.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Kanunun değişik 86 ncı maddesi uyarınca öğretmen ihtiyacı karşılanamayan okullarımızda vekil öğretmen görevlendirilmektedir. Vekil öğretmenlik, bu amaçla sağlanan geçici kadrolara yapılan görevlendirmeler olması nedeniyle asli kadrolardaki memuriyet görevleri gibi mütalâa edilmemektedir.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 36 ncı maddesi (C) fıkrasında; hangi hizmetlerin kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirileceği belirtilmiş, bunlar arasında vekil öğretmenlikte geçen hizmetlerin değerlendirilmesine yönelik her hangi bir düzenlemenin bulunmaması nedeniyle söz konusu hizmetlerin kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilmesi mümkün olamamaktadır.

Ancak, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 15 inci maddesinin (f) bendine göre açıktan tayin edilen vekillerin kanunlarına göre, aldıkları vekillik aylık ve ücret tutarları üzerinden emekli keseneği kesileceği hükme bağlanmış olması nedeniyle bu sürelerin emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinde değerlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bu kapsamda geçen süreler ise, anılan Kanunun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (c) bendinin 2 numaralı alt bendi ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil olarak atanmaların sigortalı sayılmaları nedeniyle, bunlar için herhangi bir hizmet birleştirmesinden de söz edilemeyecektir.

10. 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrası 7 nci bendinin uygulanması

Bu bendinde; “2834 ve 2836 sayılı Kanunlara göre kurulmuş olan Tarım Kredi ve Tarım Satış Kooperatiflerinde çalışanlardan sonradan memuriyete girenlerin bu kooperatiflerde geçen hizmetlerinin 12 yılı geçmemek üzere her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.” denilmektedir.

Bu hüküm ile tarım kredi ve tarım satış kooperatiflerinde çalışanların memuriyete atanmalarında buralarda geçen hizmetlerinin değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Hükümün çok açık ifadeli olması sebebiyle genişçe açıklanmasına ihtiyaç bulunmamakla birlikte hizmetin geçtiği kooperatifin mutlaka 2834 ve 2836 sayılı Kanunlarla kurulmuş Tarım Kredi ve Tarım Satış Kooperatifi olması ve değerlendirilecek sürenin 12 yılı geçmemesi, bu değerlendirme sonucunda da öğrenim durumuna göre yükselinebilecek derecenin aşılmaması gerekmektedir.

11. Muvazzaf askerlikte geçen sürelerin değerlendirilmesi

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun değişik 83 üncü maddesinde muvazzaf askerliğe ayrılan memurların 84 üncü maddesinde ise muvazzaf askerlik görevinden sonra memuriyete alınanların muvazzaf askerlikte geçen sürelerinin değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Bilindiği gibi, 108 inci maddede yapılan bir düzenleme ile muvazzaf askerlik görevini yapmadan memuriyete alınanların bu görevlerini memuriyetlerinden aylıksız izinli sayılmak suretiyle yapmalarına imkân sağlanmıştır.

Gerek bu düzenlemeden önce muvazzaf askerliklerini memuriyetlerinden ayrılarak yapsınlar, gerekse bu düzenleme sebebiyle aylıksız izinli sayılarak yapsınlar terhislerini müteakip görevlerine döndüklerinde askerlikte geçen sürelerinin memuriyette geçmiş gibi kademe ilerlemesi ve derece yükselmeleri açısından değerlendirilecektir.

Bu değerlendirmede askerlik sürelerinin 5434 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumuna borçlanıp borçlanmadığına bakılmayacaktır. Bilindiği gibi, muvazzaf askerlikte geçen sürenin borçlanması, o sürenin fiili hizmetten sayılması ile ilgili bir husustur. Bu nedenle muvazzaf askerlik süresi borçlanılsın, borçlanılmasın diğer bir ifadeyle fiili hizmetten sayılsın sayılmasın 83 üncü madde uyarınca memurun kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi bakımından değerlendirilecektir. Ancak bu değerlendirmenin yapılabilmesi için ilgilinin adaylığının kaldırılmış olması gerekmektedir.

Değişik 84 üncü maddede, aynı mahiyettedir. Tek farkı muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra memuriyete atanmaktır. Bu maddeye göre de muvazzaf askerlikte geçen süreler adaylığın kaldırılmasını müteakip kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi bakımından değerlendirilecektir.

Muvazzaf askerlikte geçen sürelerin değerlendirilmesinin diğer hizmet değerlendirmelerinden farkı bu sürenin fiili hizmet süresinden sayılsın sayılmasın, kazanılmış hak aylık derece ve kademesinin belirlenmesinde dikkate alınması ve bu değerlendirmenin adaylığın kaldırılmasından sonra gerçekleştirilmesidir.

Sferde veya talim ve manevra için hizada, silah altına alınanların bu suretle geçen süreleri de aynı kanunun 85 inci maddesi uyarınca muvazzaf askerlik süresinde olduğu gibi kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi açısından değerlendirilmesi gerekmektedir. Ancak çok uzak bir ihtimal olmakla birlikte şu hususun ifade edilmesinde fayda bulunmaktadır. Bu değerlendirmeler sonucunda öğrenim durumuna göre yükselinebilecek derece ve kademe aşılamayacaktır.

12. Adaylıkta geçen sürelerin değerlendirilmesi

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 54 üncü maddesi uyarınca ilk defa Devlet memuru olarak atanmış bir yıldan az, iki yıldan çok olmamak üzere adaylığa tabi tutulmaktadır. Aynı Kanunun "**Asaleti Onaylanan Memurların Kademe İlerlemeleri**" başlığı altında düzenlenen değişik 159 uncu maddesinde; "**Adaylık süresi sonunda bu Kanun hükümlerine göre asıl memurluğa atananların adaylıkta geçirdikleri süreler,**

kademe ilerlemelerinde ve derece yükselmelerinde değerlendirilir.” denilmek suretiyle adaylıkta geçen sürenin adaylığın kaldırılmasını müteakip değerlendirileceği öngörülmüştür.

Burada akla gelebilecek önemli bir husus; 6111 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 25/02/2011 tarihinden önce adaylık süresi içinde olumsuz sicil alan veya adaylığın birinci yılında başarısız olan, 25/02/2011 tarihinden sonra disiplin cezası almış olan Devlet memurunun durumu ne olacaktır?

Maddede her ne kadar adaylıkta geçen sürelerin değerlendirileceği belirtilirken olumlu sicil almış olma ibaresi yer almıyorsa da, adaylık devresi içinde göreve son vermeyi düzenleyen değişik 56 ncı madde ile adaylık süresi sonunda başarısızlığı düzenleyen 57 nci madde hükümlerinin birlikte değerlendirildiğinde, adaylığın kaldırılması için adaylık süresinde olumlu sicil almış olma şartının aranacağı ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla adaylıkta geçen sürelerin 159 uncu madde uyarınca değerlendirilmesinde de 25/02/2011 tarihinden önce olumlu sicil almış olma şartı, 25/02/2011 tarihinden sonra disiplin cezası almamış olma şartı aranacaktır.

13. Devlet memurlarının kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin kadro ve öğrenim şartı aranmadan bir üst dereceye yükseltilmesi; (2182 sayılı Kanun, 458 sayılı KHK ve 5289 sayılı Kanun uyarınca)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun öngördüğü ve şimdiye kadar incelemeye çalıştığımız normal derece yükselmesi ve hizmet değerlendirmesi işlemlerinin dışında Devlet memurlarının kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin kadro ve öğrenim durumu şartına bağlı olmadan, kanun veya kanun hükmünde kararnameler ile bir derece yükseltilmesi sağlanmıştır.

Bunlardan birincisi 01/03/1979 tarihi itibariyle uygulanan 20/02/1979 tarih ve 2182 sayılı Kanundur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen Ek Geçici 55, 56,57 nci maddeleri ile; Bu Kanun ve Ek Geçici Maddelerine göre aylık almakta olan personelin kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri bir defaya mahsus olmak üzere öğrenim durumlarına bakılmaksızın ve kadro koşulu aranmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine getirilerek alt derecede geçen süre üst derecedeki kademedeki geçmiş sayılmıştır., Ayrıca yürürlük tarihinden (01/03/1979) önce emekli, malüllük, dul ve yetim aylığı bağlananlar ile bu tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar hakkında da 2182 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Yine, emekli keseneğine esas aylık derece ve kademesi, kazanılmış hak aylık derece ve kademesinin üstünde bulunanların; emekli keseneğine esas aylıkları ile kazanılmış hak aylık derece ve kademelerine de birer derece ilave edilmek suretiyle uygulanacaktır.

Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak 25 Kasım 1988 tarih ve 20000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 107 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği ile gerekli açıklama yapılmıştır.

İkinci düzenleme ise 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Madde (Ek: 22.9.1991 –KHK 458/1 md.) eklenmesini öngören bu Kanun Hükmünde Kararnamenin temel amacı, 01/03/1979 tarihinde Devlet memuru olarak görevde bulunmaları sebebiyle 2182 sayılı Kanunla öngörülen bir derece yükselmesinden yararlanan personel ile bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği 15/10/1991 tarihinde fiilen Devlet memuru olmaları şartıyla

(aylıksız izinde bulunanlar dahil), 2182 sayılı Kanun hükmünden yararlanamayanlar arasındaki farkın giderilmesidir.

458 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulaması ile ilgili olarak 28/10/1991 tarih ve 21035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maliye Bakanlığının 122 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde gerekli açıklama yapılmıştır.

Üçüncü düzenleme ise 15/01/2005 tarihi itibariyle uygulanan 02/02/2005 tarih ve 5289 sayılı Kanundur.

Yine bu Kanunun uygulanmasında da; 2182 sayılı Kanun ile 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinden yaralanamamış olanlardan, 15/01/2005 tarihinde görevde bulunanlar (aylıksız izinde bulunanlar dahil) ile bunlardan anılan tarihten önce emekli, adî malûllük, vazife malûllüğü aylığı bağlananlar ve dul ve yetim aylığı alanların yararlandırılmaları öngörülmektedir.

5289 sayılı Kanunun uygulanmasında da; 2182 sayılı Kanun ile 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulamasında olduğu gibi, kapsama dahil personelin, kazanılmış hak aylık derece ve kademelerini bir defaya mahsus olmak üzere öğrenim durumuna ve buna göre yükselebilecekleri dereceye bakılmaksızın ve kadro şartı aranmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine getirilmeleri öngörülmektedir. Alt derecedeki buldukları kademe geçirdikleri süre, yükseltildikleri bir üst derecedeki yeni kademelerinde geçirilmiş sayılacaktır. Emekli keseneklerine esas derece ve kademeleri, kazanılmış hak aylık derecelerinden farklı yürütülenlerin emekli keseneklerine esas derece ve kademeleri de aynı şekilde yükseltilecektir.

E.HİZMET BİRLEŞTİRMESİ

Hizmet birleştirmesi, çeşitli sosyal güvenlik kurumlarına tabi olarak geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi suretiyle ilgililerin sosyal güvenliklerinin sağlanmasıdır.

Hizmet birleştirilmesi ilk defa 05/01/1961 tarih ve 228 sayılı Kanunun 28/01/1970 tarih ve 1214 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesi ile öngörülmüştür. Söz konusu madde şöyledir.

“Sigorta Kanunlarına tabi işlerden T.C. Emekli Sandığına tabi görevlere geçenlerin sigorta primi ödemek suretiyle geçen hizmet sürelerinin tamamı, emeklilik keseneğine esas aylıklarının tespitinde nazara alınır.”

Daha sonra 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığına 08/07/1971 tarih ve 1425 sayılı Kanunla eklenen Ek-3 üncü madde 01/03/1971 tarihi itibariyle yürürlüğe konulmuş olup, daha sonra **Ek Madde 18** olarak teselsül ettirilmiştir.

Bu maddede; **“Sosyal Sigortalar Kanununa tabi görevlerde bulunduktan sonra iştirakçi olanların, emeklilik keseneklerine, personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademe aylıkları üzerine, sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her 2, 3, 4 veya 5 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde eklenerek bulunacak derece ve kademe aylığı esas alınır.**

Bunların, personel kanunlarına göre kazanılmış hak olarak aldıkları kademelerin ilerletildiği veya derecelerin yükseltildiği sürece, emeklilik keseneğine esas kademeleri ilerletilir ve dereceleri yükseltilir.

Ancak, bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilebilmesi için, tahsil durumları itibariyle personel kanunları hükümlerine göre, en son yükselebilecekleri dereceleri geçmemeleri ve bir derecede en az geçirilmesi gereken yıl sayısı kadar kademedan emeklilik keseneği ödemiş olmaları şarttır.

Şu kadar ki, 18'inci yaşın ikmalinden önce veya iştirakçi oldukları tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz.

Sigorta primi ödemek suretiyle geçen sürelerin, personel kanunları hükümlerine göre, memuriyette geçmiş sayılmak suretiyle, kazanılmış hak derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilen kısımları, bu madde uyarınca emeklilik keseneğine esas aylığın tespitinde ayrıca nazara alınmaz.” denilmektedir.

Yine, 24/05/1983 tarih ve 2829 sayılı “Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun” ile hizmet birleştirilmesi işlemleri yeniden düzenlenerek dağınkılıktan kurtarılmıştır.

2829 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde; “ ~~Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve~~ ⁽¹⁾ kendilerine bu Kanununun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara, T.C. Emekli Sandığına tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda prim veya kesenek ödemek suretiyle geçen sürelerinin toplamı üzerinden, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli ikramiyesi ödenir. (Ek: 6/8/2008 – 5793/6 md) 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak geçen hizmet sürelerine karşılık emekli ikramiyesi ödenebilmesi için, iş sözleşmesinin İş Kanunu hükümlerine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olması; sözleşmeli personel olarak geçen sürelerle karşılık olarak emekli ikramiyesi ödenebilmesi için de, hizmet sözleşmesinin ilgili mevzuatına göre iş sonu tazminatına veya aynı mahiyette olmakla birlikte başka bir adla ödenen tazminata hak kazanılmasına uygun olarak sona ermiş olması şarttır.

(Değişik: 6/8/2008 – 5793/6 md) Ancak, ilgililere, her ne suretle olursa olsun evvelce iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreler ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreler, emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınmaz.

Ayrıca, 8 inci maddenin birinci fıkrası gereğince aylık bağlananlara, emekli oldukları son görevlerinden dolayı ilgili buldukları sosyal güvenlik kurumu kanununun emekli ikramiyesine veya iş kanununun kıdem tazminatına ilişkin hükümleri uygulanır. (Ek: 6/8/2008 – 5793/6 md) Bu fıkraya göre emekli ikramiyesi ödenmesinde, birinci fıkra hükümleri de dikkate alınır.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu Kanununun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden son 7 yıllık sürenin yarısından fazlasının T.C.Emekli Sandığında geçmiş olması nedeniyle bu Kurumca aylık bağlanmış olsa dahi, son defa T.C.Emekli Sandığına tabi görevden ayrılmayanlara emeklilik ikramiyesi ödenmez. Bu gibilerin ayrıldıkları görev itibariyle kıdem tazminatı alma hakları varsa bu hakları saklıdır.

Ancak, 2829 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılanlar ve” ibaresi, Anayasa Mahkemesinin 5/2/2009 tarihli ve Esas No: 2005/40, Karar No: 2009/17 sayılı kararı ile iptal edilerek, Yayımlandığı tarihten 1 yıl sonra da yürürlüğe girmek üzere 5/6/2009 tarih ve 27249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olup, yürürlük tarihi 5/6/2010 tarihidir. Ancak, T.C. Anayasasının 153 üncü maddesinde; iptal kararlarının geriye yürümeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu durumda, anılan karar, karar tarihinden sonraki durumlar için hüküm ifade edecektir. İlgililer hakkında münhasıran verilmiş bir yargı kararı bulunmaması halinde, herhangi bir işlem yapılması mümkün olamayacaktır.

Birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden, ilgililere; son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır ve ödenir.

Ancak, malullük, ölüm, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre yaş haddinden re'sen emekli olma (**Ek ibare: 27/1/2000 - 4505/1 md.**) süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları kurumun kanunla değiştirilmesi hallerinde ilgililere hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır.

Özel sektörde sigortalı ve bağ-kur mensubu olarak geçirilen süreler (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesi (C) fıkrasına giren haller hariç) sadece emekli keseneğine esas derece ve kademenin belirlenmesi açısından dikkate alınacaktır.

Bu değerlendirme sonucunda emekli keseneğine esas derece ve kademeleri aylık ödemesine esas derece ve kademesinin üzerine çıkacaktır ki bu durumda memuriyet süresince ödenecek aylığa esas derece ve kademenin yükseltildiği sürece emekli keseneğine esas derece ve kademesinde kadro şartı aranmayacak ancak öğrenim durumuna göre yükselebileceği dereceyi geçmemek şartıyla yükseltilecektir.

Bu tür hizmet değerlendirmeleri sonucu meydana gelecek kesenek ve karşılık farklarının hesaplanmasında bu hizmetlerin değerlendirilmesi gereken tarihlerde yürürlükte olan katsayı ve gösterge tutarları ile yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranları esas alınacak kurumca karşılanması gereken karşılıklar kurum bütçesinden, personelce karşılanması gereken kesenekler ise personelden usulüne uygun olarak tahsil edilecektir.

Diğer taraftan; 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce iştirakçiliği bulunanlar bakımından mülga hükümleri de dahil olmak üzere 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanacağından, bunlar hakkında mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre, hizmet birleştirme işlemleri yapılacaktır. Ancak, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (c) fıkrası kapsamında sigortalı sayılanların prim tutarı, emekli keseneğine esas aylıkları tutarı üzerinden değil, 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesi gereğince prime esas kazanç tutarları dikkate alınarak belirlendiğinden, bu kişiler hakkında ise, herhangi bir hizmet birleştirme işlemi yapılamayacak olup, bunların varsa farklı sosyal güvenlik kurumuna tabi geçen hizmetleri, toplam hizmet süresinde dikkate alınacaktır.

5510 sayılı Yasanın yürürlük tarihinden önce iştirakçiliği bulunanların, sosyal güvenlik kurumlarına tabi çeşitli işlerde çalışmış olmaları halinde bu hizmet süreleri, aynı tarihlere rastlamamak kaydıyla emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanıldığında birleştirilir. Ancak, hizmet süreleri toplamının aylık bağlanmasına yeterli olmaması halinde, 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanmayıp, ilgililer hakkında 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre toptan ödeme yapılacaktır.

28/06/2011 TARİHİ ve ÖNCESİNDE PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN İNTİBAK VE HİZMET DEĞERLENDİRMESİ/BİRLEŞTİRİLMESİ İLE İLGİLİ YAYIMLANAN YÜRÜRLÜKTE BULUNAN GENELGE VE GENEL AÇIKLAMALAR DİZİNİ

TARİHİ	SAYISI	NUMARASI	KONUSU
14/07/1995	85881		Meslek liselerini bitirenler
12/09/1996	122478		Hizmet birleştirmesi
24/09/1996	132976		657/36.Maddesi A/5 fıkrasının uygulanması
07/07/1998	70768	1998/69	4359 sayılı Kanunun Geçici 7. Maddesinin uygulanması
20/11/1998	140701		4359 sayılı Kanunun Geçici 7. Maddesinin uygulanması
10/12/1999	124856	1999/103	Emeklilik işlemleri
19/11/2001	114719	2001/95	Özel Öğretim Kurumlarında Geçen Hizmetlerin Değerlendirilmesi
11/08/2005	49582		64 üncü maddenin uygulanması
13/03/2007	15150		Teknik Öğretmen Ünvanı(08/10/1992 tarih ve 172543 sayılı yazı, 18/04/1996 tarih ve 47498 sayılı yazı ile 27/03/1998 ve 30704 sayılı yazıların birleştirilmesi)
13/03/2007	15156		Emsal Uygulaması (08/03/1996 tarih ve 28751 sayılı yazı ile 07/10/2004 tarih ve 76665 sayılı yazıların birleştirilmesi)
13/03/2007	15154		64 üncü maddenin uygulanması (30/06/1992 tarih ve 89105 sayılı yazı, 27/03/1995 tarih ve 37427 sayılı yazı ile 11/04/1996 tarih ve 44360 sayılı yazıların birleştirilmesi)
16/05/2008	34027		Sağlık Bilimleri Lisansiyeri.
16/05/2008	34029		657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 64 üncü maddesinin son fıkrası hükmünün uygulanması.
02/02/2009	12417		Bulgaristan'da geçen hizmet sürelerinin değerlendirilmesi.
21/12/2009	100393		Sözleşmeli Statüde geçen hizmet süreleri
30/06/2010	32619		Sağlık Bilimleri Lisansiyeri
09/08/2010	51227		Hizmet Birleştirme
04/01/2011	398		Kamu Görevlerine İlişkin İşlemlerde Yetki Devri
19/01/2011	3383		Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri
04/02/2011	7972		64 üncü maddenin uygulanması
14/02/2011	10052		Sağlık Bilimleri Lisansiyeri
21/03/2011	19043		Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri
28/06/2011	43045		36 ncı mad.(A) fik.9 uncu bend.uyg. (formasyon eğt.)